

Delegacja polska na pogrzeb D. Ganewa

W środę, w sali Zgromadzenia Narodowego trumna ze zwłokami Dymitra Ganewa wystawiona została na widok publiczny. Od wczesnych godzin rannych przybywały tysiące mieszkańców stolicy oraz delegacje z całego kraju, by oddać hołd pamięci Ganewa.

W związku ze zgonem przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Bułgarii, członka Biura Politycznego KC Bułgarskiej Partii Komunistycznej Dymitra Ganewa, na uroczystości pogrzebowe do Sofii udała się delegacja polska: członek Biura Politycznego KC PZPR, zastępca Przewodniczącego Rady Państwa — Edward Ochab i sekretarz Rady Państwa — Julian Horddecki.

Leonid Breżniew i Andrzej Gromyko odwiedzili w środę ambasadę Ludowej Republiki Bułgarii i w imieniu KC KPZR, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR oraz Rady Ministrów ZSRR, złożyli wyrazy współczucia ambasadorowi LRB S. Karadżowowi w związku ze zgonem Dymitra Ganewa. (PAP)

Pamięci J. Grima

W związku z pierwszą rocznicą zamordowania przez reżim frankistowski w Madrycie Juliana Grima, w szeregach zakładów pracy i instytucji odbyły się wieczory, poświęcone jego pamięci. Poranne poezji i pieśni hiszpańskiej zorganizowały m. in. zakłady im. Juliana Grima w Warszawie i stołeczny Dom Kultury, a elektrociepłownia im. Grima w Ostrołęce — akademię. W obchodach wzięli udział działacze Polskiego Komitetu Solidarności z Ludem Hiszpanii. (PAP)

Z min. M. Spychalskim o społecznej działalności obronnej

W dniu 21 kwietnia br. odbyło się spotkanie członka Biura Politycznego, ministra obrony narodowej Marszałka Polski Mariana Spychalskiego i sekretarza KC PZPR Ryszarda Strzeleckiego z prezesami i komendantami Ligi Obrony Kraju, Aeroklubu PRL, Polskiego Czerwonego Krzyża, Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej, Terenowej Obrony Przeciwlotniczej, Polskiego Związku Krótkofalowców, Związku Harcerstwa Polskiego oraz z członkami Głównego Komitetu Koordynacyjnego Społecznej Działalności Obronnej tych organizacji.

Tematem spotkania było omówienie dotychczasowych wyników oraz perspektywy dalszego rozwoju społecznej działalności obronnej. (PAP)

Rok XX Poznań Cena 50 gr
Wyd. AB czwartek, 23. IV. 1964 Nr 96 (6284)

Sztandar i odznaki za dobrą pracę ZMS

Uroczystość w auli UAM

Wczoraj w auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyła się uroczystość wręczenia sztandaru Związku Młodzieży Socjalistycznej organizacji studenckiej ZMS przy Uniwersytecie.

Na uroczystości te przybyli m. in.: I sekretarz KW PZPR — Jan Szydłak, sekretarz KW i I sekretarz KM PZPR — Czesław Kończal i sekretarz KW PZPR Edward Zimmer, przewodniczący Prezydium RN m. Poznania — Jerzy Kusiak, dowódca lotnictwa operacyjnego gen. pilot Franciszek Kamiński, przedstawiciel świata naukowego z rektorem UAM prof. dr. Gerardem Labudą, delegaci komitetów ZMS-u z całego Poznania i wiele młodzieży studenckiej.

Pierwszy głos zabrał I sekretarz Okręgowej Komisji Studenckiej ZMS — Wł. Burzyński, który naświetlił, jak wielkie znaczenie w życiu 3-tysięcznej organizacji studenckiej ZMS ma uroczystość wręczenia sztandaru i wyrażone tym uznania dla pracy jego członków. Jest to zasługa przede wszystkim coraz lepszej pracy naukowej i organizacyjnej studentów ZMS-owców, która wyraziła się m. in. i w tym, że 211 członków tej organizacji zarekomendowanych zostało ostatnio w szeregi PZPR. Potem nastąpiło wręczenie sztandaru, który z rąk sekretarza KC ZMS Jerzego Tereji przejął studencki poczet sztabiarzy. Dziękując za to zaszczytne wyróżnienie, I sekretarz KU ZMS Jerzy Mikosz stwierdził, że zdopinguje ono członków organizacji do jeszcze lepszej pracy naukowej i ideowo-politycznej. Z kolei głos zabrał I sekretarz Komitetu Zakładowego PZPR przy UAM — doc. dr. Benon Miśkiewicz. Przedstawił on ostatni 3-letni okres pracy ZMS na uczelni, charakteryzując się ogromnym wzrostem szeregów ZMS i wciąż wzrastającym autorytetem tej organizacji wśród młodzieży akademickiej. I sekretarz KW PZPR — Jan Szydłak wręczył legitymacje partyjne 30 studentom — kandydatom na członka partii. Jan Szydłak, zwracając się do nich stwierdził, że partia wymagać od nich teraz będzie jeszcze bardziej ofiarnej pracy i oddania wszystkich swych sił, talentów i umiejęt-

ności w służbie Polski Ludowej.

Podczas wczorajszej uroczystości odbyło się wręczenie odznak im. Janka Krasickiego 14 działaczom młodzieżowym, a dziś już pracownikom naukowym poznańskich wyższych uczelni. Złote odznaki z rąk sekretarza KC ZMS Jerzego Tereji otrzymali doc. dr. W. Piwowarczyk, Wł. Markiewicz, A. Łopata i A. Czubiński, srebrne otrzymało 9 pracowników nauki i działaczy młodzieżowych, a brązowe — 4.

W imieniu odznaczonych podziękował doc. dr. A. Łopata stwierdzając, że odznaczenia te nie tyle ofiarowane zostały im, co reprezentowanym przez nich grupom działania i komitetom organizacji młodzieżowych. Część oficjalną uroczystości zakończyło odśpiewanie „Mędzynańcówki”. W części artystycznej wystąpił zespół regionalny „Cepelia”. (o)

Radziecka ropa wpłynęła do zbiorników Płocka

We wtorek, 21 bm. — w 19 rocznicę podpisania polsko-radzieckiego układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy, pompy bazy surowcowej rurociągu naftowego „Przyjaźń” rozpoczęły tłoczyć ropę naftową do zbiorników Mazowieckich Zakładów Rafineryjnych i Petrochemicznych.

Tłoczona rurociągiem ropa doszła do zbiorników kombinatu o godzinie 19.

Urządzenia tłoczące ropę działają bez zarzutu. Podobnie — bez żadnych niespodzianek, odbyło się przyjęcie ropy do zbiorników.

„Frankfurter Rundschau” o przeszłości H. Stoltinga

Milczenie zostało przerwane

Milczenie wokół osoby frankfurckiego adwokata, obrońcy oskarżonych w procesie oświęcimskim, dr. Hermana Stoltinga, o którego zbrodniczej działalności w hitlerowskim sądownictwie specjalnym na terenie okupowanej Polski mówią ujawnione w Bydgoszczy dokumenty, zostało nareszcie przerwane.

Uczynił to dziennik „Frankfurter Rundschau” publikując w swym śródomowym numerze wielki artykuł. Dziennik cytując na wstępie dokumenty (podając ich fotokopie), z których wynika, że Stolting, obecnie obrońca w procesie oprawców oświęcimskich, skazał na 5-miesięczny pobyt w obozie pracy 16-letnią Polkę Halinę Schrayda za to, iż ta dała cukierki dla brytyjskiego jeńca wojennego. Dziennik przytacza przemówienie, jakie Stolting wygłosił przed kilku

Dziś konferencje powiatowe PZPR w Rawiczu, Pile i Wolsztynie

Partyjne konferencje powiatowe w Czarnkowie, Kępnie i Ostrzeszowie, otworzyły w ubiegłą sobotę drugi etap kampanii przedjazdowej w Wielkopolsce. Dziś konferencje takie odbywają się w Rawiczu, Wolsztynie i Pile, a w sobotę — w Lesznie, Pleszewie i Obornikach. W czasie obrad dyskutowane są m. in. wnioski i dezyderaty, wysunięte na zebraniach POP, by po ich skonkretyzowaniu i uszeregowaniu mogły być następnie przedłożone pod obrady konferencji wojewódzkiej PZPR.

Jednocześnie komisje specjalistyczne — w oparciu o analizy własne i wnioski wysuwane na zebraniach — rozpracowują perspektywiczne założenia gospodarcze dla danego terenu i środowiska.

W dalszym ciągu odbywają się otwarte zebrania organizacji partyjnych oraz zebrania środowiskowe. (fb)

Reakcje Rzymu, Paryża i Bonn

Po decyzji ograniczenia produkcji materiałów rozszczepialnych

Osobistości i dzienniki całego wachlarza włoskich stronnic politycznych witają z zadowoleniem, zawarte między ZSRR i USA porozumienie w sprawie zmniejszenia produkcji materiałów rozszczepialnych dla celów wojskowych oraz przyłączenie się do tej decyzji W. Brytanii.

Wicepremier Pietro Nenni uznał to wydarzenie za niezwykle ważny krok „w stopniowym zmniejszeniu ryzyka wyścigu zbrojeń atomowych”. Członek Sekretariatu Włoskiej Partii Komunistycznej, Giancarlo Pajetta, oświadczył, że jest to kolejny krok w rokowaniach rozbrojeniowych — dowód postępów, osiąganych na tej drodze.

Francuskie koła oficjalne odmawiają jakichkolwiek komentarzy na temat porozumienia. Jednocześnie w artykułach prasy prorządowej widać tendencje do pomniejszenia wagi tej decyzji, podobnie jak to miało miejsce w okresie podpisania układu moskiewskiego.

Szeroki oddźwięk, jaki w kołach politycznych i w opinii

publicznej na świecie wywołało porozumienie, zmusił również kanclerza Erharda do wyrażenia w przemówieniu wyborczym w Neckarsulm, w Badenii — Wirtembergii zdawkowego zadowolenia z tej okazji.

Wyrazem negatywnego stanowiska, jakie rząd bński konsekwentnie zajmuje wobec wszelkich kroków w kierunku odprężenia, były zastrzeżenia, które politycy bonscy wysunęli przy tej okazji w swoich przemówieniach. Tak więc np. kanclerz Erhard, we wspomnianym przemówieniu ostrzegł, iż do osiągnięcia porozumienia do powszechnego kontrolowanego rozbrojenia, do którego Niemcy zachodnie, rzekomo dążą, droga jest daleka. Ponadto tenże Erhard w analogicznym przemówieniu wyborczym w ubiegłą niedzielę w miejscowości Goepingen, ponownie domagał się utworzenia tzw. wielostronnych sił atomowych, co, jak wiadomo, musiałoby zastrzyczyć poważnie sytuację międzynarodową.

Przewodniczący frakcji CDU/CSU — Barzel, dał do zrozumienia, że jego partia akceptuje to porozumienie, pod warunkiem, że nie naruszy ono potencjału wojskowego NATO na terenie Niemiec zachodnich. Willy Brandt dodał ustaloną formułkę, iż prawdziwe odprężenie możliwe jest tylko po uregulowaniu zagadnienia niemieckiego. (PAP)

Krok trzeci

Doniosła decyzja — tak nazwano w prasie światowej ograniczenie produkcji materiałów rozszczepialnych w Stanach Zjednoczonych, Związku Radzieckim i Wielkiej Brytanii. Bo chociaż jest to krok częściowy, który nie zasługuje na powszechnego i całkowitego rozbrojenia, to przecież cel ten przybliża, hamując i ograniczając zbrojenia jądrowe.

Jest to trzeci już krok na żmudnej i długiej drodze odprężenia. Początek tej drogi wyznaczył podpisany zeszłego roku Układ Moskiewski o częściowym zakazie doświadczeń z bronią atomową i wodorową. Drugim jej etapem było amerykańsko-radzieckie porozumienie o nieumieszczaniu w przestrzeni kosmicznej obiektów z bronią jądrową.

Najnowsze porozumienie trzech mocarstw atomowych jest nowym poważnym osiągnięciem w walce o odprężenie atmosfery międzynarodowej, jest nowym dowodem postępów idei pokojowego współistnienia. Wywołało też powszechne przekonanie, że za nim nastąpią dalsze porozumienia, o czym zapewnili w swych wystąpieniach premier Chruszczow i prezydent Johnson.

Jakie będą te dalsze kroki, trudno dziś przewidzieć. Co najmniej kilka gotowych propozycji w tym duchu oczekuje od dawna na rzeczową dyskusję. Jest wśród nich radziecki projekt zawarcia paktu nieagresji między państwami Układu Warszawskiego i Paktu Atlantycznego, jest propozycja zniszczenia wszystkich bombowców, jest „Plan Gomułki”, przewidujący zamrożenie zbrojeń jądrowych w Europie środkowej.

Sprawie odprężenia służyć też może powstrzymanie się od realizacji planów, które są sprzeczne z interesami pokoju. W pierwszym rzędzie chodzi o amerykański projekt utworzenia wielostronnych sił nuklearnych Paktu Atlantycznego, który — udostępniając broń jądrową Niemcom zachodnim — doprowadziłby do niebezpiecznego napięcia na świecie.

Przeznaczenie poważnej części materiałów rozszczepialnych na cele pokojowe, co zapowiedział premier Chruszczow, ma symboliczną wymowę: jakież korzyści odniosłaby ludzkość, gdyby doszło do rozbrojenia i gdyby ogromne środki zamrożone dziś w zbrojeniach, skierowano na pozytywne społeczeństw.

W każdym razie nowe porozumienie między Wschodem a Zachodem potwierdza, że w stosunkach Wschód — Zachód zdrowy rozsądek i realizm odgrywa coraz większą rolę.

ZOFIA ARTYMOWSKA

Ku czci pomordowanych

Dla upamiętnienia 800 tysięcy ofiar (głównie ludności żydowskiej) z Polski i innych krajów, wymordowanych przez hitlerowców w Treblince, powstał na terenie zagłady pomnik, którego twórcami są Adam Haupt i Franciszek Duszenko. Na całość składa się rozwiązanie przestrzenne na obszarze o powierzchni 13 hektarów, mające z jednej strony zabezpieczyć pozostałości obozu a z drugiej — stworzyć widoczny symbol dla uczczenia pamięci pomordowanych. Treblinka — miejsce walki i mecenstwa udostępniona zostanie do zwiedzania 10. V. 1964 r. CAF — fot. Tyński

Koncentracja wojsk w Syrii

W środę w godzinach porannych sytuacja w Syrii po zeszłotygodniowych zaburzeniach w Hama nie była jeszcze całkowicie wyjaśniona.

Rozgłoszenia kairska podała wiadomość, według której wiele członków rządu syryjskiego miało pójść do dymisji.

Według doniesień korespondentów agencji zachodnich, we wszystkich ośrodkach miejskich nastąpiła koncentracja oddziałów wojskowych. W Hama wyburza się dwie dzielnice, które były ośrodkiem działania spiskowców.

Równocześnie notuje się nowe napięcie w stosunkach między Irakiem a Syrią. Rozgłoszenia bagdadzka i prasa iracka atakują gwałtownie baasistowskich przywódców syryjskich. Do polemiki włączył się również prezydent Iraku Arif. PAP

Bezpośrednie transmisje z Olimpiady w TV

26 bezpośrednich tele-audycji z Igrzysk Olimpijskich w Tokio odbierze Polska TV w październiku br., dzięki systemowi sztucznych satelitów typu „Telstar” — powiedział prezes Komitetu do Spraw Radia i TV — Włodzimierz Sokorski, który powrócił z Tokio — gdzie zapadły powyższe decyzje. Niezależnie od tego, Polska TV odbierać będzie z Olimpiady sprawozdania filmowe. (PAP)

Kontrasty

Fot. — K. Przychodzki

Przyjęcia w ambasadach ZSRR w Warszawie i Polski w Moskwie

21 bm. z okazji 19 rocznicy podpisania układu o przyjaźni, pomocy wzajemnej i współpracy między Polską i ZSRR, ambasador Związku Radzieckiego w Polsce Awierkij Aristow wydał przyjęcie w salach ambasady.

Na przyjęcie przybyli członkowie najwyższych władz partyjnych i państwowych: Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz, Stefan Jedrychowski, Adam Rapacki, Marian Spychalski, Czesław Wycech, Jan Karol Wende, Artur Starewicz, Ryszard Strzelecki, Zenon

Nowak, Eugeniusz Szyr, Julian Tokarski, Franciszek Waniolka, działacze partyni, państwowi i społeczni, przedstawiciele świata nauki z prezesem PAN Januszem Groszkowskim, generałowie i oficerowie WP, dziennikarze.

Obecni byli szefowie i członkowie przedstawicielstw dyplomatycznych krajów socjalistycznych.

W czasie przyjęcia, które odbyło się w niezwykle serdecznej i bezpośredniej atmosferze, ambasador Awierkij Aristow i premier Józef Cyrankiewicz wymienili toasty za przyjaźń i współpracę naszych narodów, za pokój i socjalizm.

Z tej samej okazji ambasador w Związku Radzieckim, Edmund Pszeżkowski, wydał 21 bm. przyjęcie, na które przybyli: przewodniczący Rady Związku Rady Najwyższej ZSRR, przewodniczący Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Radziecko-Polskiej, I. Spiridonow, wiceprzewodniczący ZG TPR-P, marszałek Związku Radzieckiego I. Koniw, pierwszy zastępca przewodniczącego ZG TPR-P generał armii, Stanisław Popławski i inne osobistości. (PAP)

Wywiad Fulbrighta dla Agencji TASS

„Obecnie sprawy wyglądają lepiej” — oświadczył przewodniczący amerykańskiej Senackiej Komisji Spraw Zagranicznych, W. Fulbright, komentując w wywiadzie dla TASS oświadczenie premiera Chrzczonego i prezydenta Johnsona o zmniejszeniu produkcji materiałów rozszczepialnych na użytek wojskowy.

Fulbright powiedział, że decyzja rządów ZSRR i USA jest krokiem w kierunku osłabienia napięcia.

Nawiązując do swych niedawnych wystąpień, w których apelował o nową realną politykę zagraniczną USA, Fulbright podkreślił, że wyraźna większość Amerykanów popiera jego zdanie o konieczności poprawy stosunków radziecko-amerykańskich. (PAP)

Prawo międzynarodowe nie zna przedawnienia dla zbrodniarzy wojennych

Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu im. A. Mickiewicza — prof. dr A. Kłafkowski, autor pracy n. t. „Podstaw prawnych granicy Odra — Nysa”, wydanej ostatnio w wersji angielskiej obszernej monografii n. t. „Umowy Poczdamskiej” oraz wielu innych prac, w udzielonym przedstawicielowi ZAP wywiadzie n. t. przedawnienia zbrodni wojennych — powiedział m. in.:

— W Niemczech Zachodnich w 1965 r. ma ulec przedawnieniu termin ścigania przestępców wojennych. Jakże motywy: etyczne, prawne czy polityczne uzasadniają takie postępowanie?

— Na to pytanie mogę odpowiedzieć negatywnie, to znaczy chcę zwrócić uwagę na to, co nie uzasadnia przedawnienia dla zbrodniarzy wojennych z tych trzech

Nagrody Leninowskie

Komitet nagród leninowskich przyznał 21 kwietnia br. nagrody w dziedzinie nauki, techniki, literatury i sztuki za rok 1964.

W dziedzinie literatury i sztuki nagrody otrzymali: pisarz ukraiński — Aleksander Gonczar, dziennikarz Wasyli Pieskow, artysta-malarz Aleksander Dejneka, tancerka Małja Plisiecka, wiołoncelista Mściśław Rostropowicz i aktor Mikołaj Czerkasow. (PAP)

punktów widzenia. Wszystkie rodzaje zbrodni popełnionych przez niemieckich przestępców wojennych stanowią pierwsze tego rodzaju i w takiej skali problemy przestępczości w stosunku do ludzkości.

Z tego względu kryteria oceny tych zbrodni wymagają także nowych określeń. Z etycznego punktu widzenia należy rozumować, że albo ktoś jest winny zbrodni wojennych, to musi ponosić odpowiedzialność i karę — albo ktoś jest niewinny, to oczywiście upływ czasu nie może wpłynąć na ocenę zbrodni.

Nie będzie chyba przesadą stwierdzenie, że przyjęcie możliwości przedawnienia takich zbrodni może być uważane za równoznaczne z przeproszeniem niemieckich zbrodniarzy wojennych za to, że nie udało im się w pełni wykonać ich ludobójczych planów.

Prawo międzynarodowe nie zna żadnej z trzech form instytucji przedawnienia, nie zna ani przedawnienia ścigania, ani przedawnienia wyrokowania, ani przedawnienia wykonania kary. Można też z całą pewnością powiedzieć, że w prawie międzynarodowym nieznany jest pogląd, ani nie istnieje norma prawna, która pozwalałaby presumować, że przedawnienie uchyla karalność zbrodni popełnionej z naruszeniem prawa międzynarodowego. Zresztą i w prawie wewnętrznym instytucja przedawnienia jest zagadnieniem spornym, nie zawsze ona istniała i nie wszędzie dotąd istnieje.

Fakt, że instytucja przedawnienia istnieje w polskim prawie wewnętrznym, nie może stanowić żadnej podstawy do rozumowania na ten temat odnośnie prawa międzynarodowego. Zresztą prawo międzynarodowe wyklucza stosowanie analogii. Zastosowanie przedawnienia w stosunku do przestępców wojennych niemieckich oznaczałoby — po pierwsze — premiowanie tych władz NRF, które prowadziły sprawy ścigania zbrodni wojennych w sposób dopuszczający do tak wielkiego upływu czasu oraz — po drugie — premiowanie tych przestępców wojennych, którzy zdolali przez 20 lat zacierać ślady swej obecności bądź na terytorium NRF, bądź w innych państwach. Wreszcie polityczny punkt widzenia.

W tym aspekcie zastosowanie przedawnienia oznaczałoby przekreślenie całego sensu stosunków międzynarodowych od 1939 r. do 1965 roku. W sumie pragnę podkreślić, że te wszystkie aspekty przestępców wojennych są w polskiej literaturze prawniczej wyjątkowo gruntownie opracowane przez czołowych specjalistów od tzw. prawa norymberskiego, profesorów: Tadeusza Cypriana i Jerzego Sawickiego.

— Czy państwa koalicji antyhitlerowskiej określiły jakieś normy postępowania w stosunku do przestępców wojennych?

Takie normy istniały również przed II wojną światową. Wystarczy wskazać konwencję haską IV z 1907 r., która obowiązuje wszystkie państwa i na podstawie której po I wojnie światowej został opracowany w ramach pryskiej konferencji pokojowej katalog zbrodni wojennych, zestawiający i opisujący 32 rodzaje stanów faktycznych, uznanych za zbrodnie wojenne. Ten katalog obejmuje wszystkie zbrodnie znane z okresu II wojny światowej i objęte umowną nazwą „prawa norymberskiego”. Ten katalog nie był dotąd stosowany w takiej skali, jak to miało miejsce po II wojnie światowej, ale to już jest inne zagadnienie. Okres II wojny światowej przyniósł szereg aktów prawnych(..)

Ogólnie można stwierdzić, że obowiązujące prawo międzynarodowe określa jednoznacznie pojęcia zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości, wskazuje sankcje, precyzuje normy proceduralne itd. Muszę się jednak zastrzec przeciwko sformułowaniu, jakoby to były normy określone przez „koalicję antyhitlerowską” — te normy bowiem należą do powszechnego prawa międzynarodowego.

— Po roku 1945 na terenie Niemiec Zachodnich działały tzw. sądy denazyfikacyjne i zwykły wymiar sprawiedliwości. Czy ich działalność, obliczona na uwolnienie społeczeństwa niemieckiego spod wpływów hitlerizmu i ukaranie zbrodni, spełniła zgodnie z wymaganiami, swą rolę?

— Rozumiem to pytanie, jako retoryczne. Tzw. sądy denazyfikacyjne działały na podstawie określonych aktów prawa międzynarodowego, w tym także ustawodawstwa Sojuszników Rady Kontroli nad Niemcami, żeby tylko przykładowo wymienić głośną ustawę nr 10 z 1945 r. Warto przypomnieć, że Zgromadzenie Ogólne ONZ zatwierdziło w 1946 r. specjalną uchwałę te akty prawne, które potocznie są określane jako „prawo norymberskie”, razem z wyrokiem Międzynarodowego Trybunału Wojskowego w Norymberdze. Jednakże zawiódła całkowicie praktyka ekstradycji przestępców wojennych, a nadto wiele państw udziela azylu zbrodniarzom wojennym, korzystającym w ten sposób z bezkarności.

Jeśli chodzi o tzw. zwykły wymiar sprawiedliwości w Niemczech Zachodnich; to przed kilku tygodniami jeden z czołowych tygodników w NRF oświadczył, iż znane są nazwiska 5.000 SS-manów z Oświęcimia, lecz nie dodał, że zaledwie kilkudziesięciu z nich zostało dotąd ukaranych.

— Jakie, zdaniem Pana Profesora, jest najistotniejsze uzasadnienie polskiego projektu w sprawie wstrzymania biegu przedawnienia w stosunku

do sprawców najszybszych zbrodni hitlerowskich?

— Opublikowane w prasie uzasadnienie tej ustawy zawiera wszystkie wymagane i przekonywujące elementy prawne. Sądzę, że warto przy tej okazji przypomnieć gruntowną analizę dekretu PKWN z 1944 r. o wymiarze kary, dla faszystowsko - hitlerowskich zbrodniarzy — analizę dokonaną w cennej monografii Leszka Kubickiego „Zbrodnie wojenne w świetle prawa polskiego”, wydanej w 1963 r. Rozdział II tej pracy stanowi podsumowanie wszystkich rozważań teoretycznych oraz całej praktyki polskiej w zakresie tego aktu prawnego, zwanego potocznie „dekretami sierpniowymi”. Z punktu widzenia prawa międzynarodowego mogą dodać, że Karta Międzynarodowego Trybunału Wojskowego z 8 sierpnia 1945 r. podkreśla wielokrotnie konieczność „szybkiego osądzenia i ukarania” przestępców wojennych. Rozmawiał:

ANTONI W. WALCZAK

Kondolencje z Polski

W związku ze zgonem przewodniczącego Prezydium Zgromadzenia Ludowego Bułgarii D. Ganewa, przewodniczący Rady Państwa PRL Aleksander Zawadzki wystosował depeszę kondolencyjną do Prezydium Zgromadzenia Ludowego Bułgarii.

Łączymy się całym sercem z bratnim narodem bułgarskim w smutku po tej bolesnej stracie — czytamy m. in. w depeszy — zachowamy w pamięci postać towarzysza Dymitra Ganewa jako wybitnego działacza partyjnego i państwowego, ofiarnego bojownika o sprawę socjalizmu i pokoju.

W związku ze zgonem przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Ludowej Republiki Bułgarii, członka Biura Politycznego KC Bułgarskiej Partii Komunistycznej Dymitra Ganewa przedstawiciele społeczeństwa polskiego składali we wtorek kondolencje w gmachu ambasady LRB w Warszawie.

O godz. 15-tej do ambasady przybyli członkowie Biura Politycznego KC PZPR: zastępca przewodniczącego Rady Państwa Edward Ochab i minister spraw zagranicznych — Adam Rapacki; sekretarz Rady Państwa — Julian Horodecki, kierownik Wydziału Organizacyjnego KC PZPR — Mieczysław Marzec i dyrektor protokołu dyplomatycznego MSZ — amb. Edward Bartol, którzy w imieniu Komitetu Centralnego PZPR, Rady Państwa i rządu złożyli kondolencje na ręce ambasadora Bułgarii w Polsce — Demira Janewa i wpisali się do księgi kondolencyjnej.

W śróde na uroczystości pogrzebowe do Sofii udaje się delegacja polska: członek Biura Politycznego KC PZPR, zastępca przewodniczącego Rady Państwa Edward Ochab i sekretarz Rady Państwa Julian Horodecki. (PAP)

Wymiana not między USA i Kubą

Departament Stanu USA podał do wiadomości, że Stany Zjednoczone przesyłały w dniu 27 marca br. do premiera Castro notę potwierdzającą decyzję rządu USA kontynuowania lotów nad terytorium Kuby.

We wtorek opublikowano w Havanie dwie noty rządu kubańskiego do rządu USA.

W pierwszej nocie rząd kubański odrzuca kategorycznie notę rządu Stanów Zjednoczonych z 27 marca 1964 r., „która potwierdza cynicznie zamiar kontynuowania lotów szpiegowskich nad terytorium kubańskim”.

W drugim dokumencie rząd kubański zajmuje stanowisko wobec odpowiedzi rządu USA na notę kubańską z dnia 25 lutego 1964 r. zawierającą energiczny protest przeciwko prowokacjom antykubańskim, których dopuszcza się baza morskiej USA w Guantánamo. (PAP)

Zamach w Vientiane

Zaczęło się w niedzielę. Grupa prawicowych generałów przeprowadziła w Vientiane — administracyjnej stolicy Laosu zamach stanu, obalając Rząd Jedności Narodowej, na którego czele stał przywódca laotańskich neutralistów, książę Souvanna Phouma. Został on, wraz z innymi członkami rządu, aresztowany. Jak doniosły późniejsze depesze agencji zachodnich, Phouma zaprzeczył, jakoby miał złożyć dymisję; został uwolniony — rzekomo za sprawą ambasadora USA, Williama Ungera — i miał się udać samolotem do stolicy królewskiej Luang Prabang, dla odbycia rozmów z monarchą Laosu, Savang Vatthana. Do rezydenji króla jakoby podążył także generał Phoumi Nosavan, przywódca prawicowych sił zbrojnych. Wyrażany jest przez obserwatorów pogląd, iż wywarta zostanie na Souvanna Phouma presja, by stworzył nowy rząd, w skład którego weszliby wyłącznie przedstawiciele prawicy i neutralistów.

Nadchodzące z Vientiane informacje są skąpe i niejasne. Faktycznie nie wiadomo, kto właściwie w tej chwili sprawuje w Laosie władzę. Czy obalony, a potem uwolniony premier i jego gabinet, czy też junta wojskowa, z generałem Kouprasith Abhay'em na czele (dotychczasowy dowódca garnizonu w Vientiane). W skład jego „ekipy” weszli przede wszystkim: komendant żandarmerii wojskowej generał Siho, dowódca bazy wojskowej Savannakhet (Laos środkowy), generał Thao Ma i jeden z przywódców sił zbrojnych prawicy, generał Boun Leuth. Łącznie junta liczy 70 osób. Utworzyła ona „wydział wykonawczy”, stanowiący rodzaj rządu, na którego czele stanął gen. Kouprasith Abhay. Ogłoszono stan wyjątkowy na terenie całego kraju i wprowadzono godzinę policyjną.

Aby zrozumieć podłoże najnowszych wydarzeń w Laosie, niezbędne jest przypomnienie niektórych faktów z ostatnich lat. Laos był kolonią i wchodził w skład tzw. Indochin Francuskich. Niepodległość odzyskał w roku 1949, jednakże w kraju trwały wewnętrzne walki. Dla rozwiązania problemu laotańskiego odbyła się w Genewie w roku 1954 konferencja z udziałem dziewięciu państw, w toku której ustalono sposoby, zmierzające do przerwania działań wojskowych w tym kraju.

Nie były one sposoby dostatecznie skuteczne: walki nie ustały. Dopiero w maju 1961 roku, z inicjatywy premiera sąsiedniej Kambodży, Norodom Sihanouka, zwołano drugą konferencję genewską, tym razem z udziałem 14 państw. Współprzewodniczącymi tej konferencji byli ministrowie spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii i ZSRR. Zakończyła się ona w lipcu 1962 podpisaniem układów, gwarantujących neutralność Laosu. Możliwe stało się powołanie tymczasowego Rządu Jedności Narodowej, w skład którego weszli przedstawiciele trzech ugrupowań politycznych: neutralistów z księciem Souvanna Phouma na czele (premier), lewicowców z narodowego ruchu wyzwolenieckiego Patet Lao na czele z księciem Souphanouvongiem i prawicowców, na czele których pozostaje książę Boun Oum.

Zanim do tego doszło, trzej książęta spotkali się w roku 1961 (czerwiec) w Zurychu, prowadzili następnie rozmowy w tzw. Dolinie Amfor na terytorium Laosu. W tym czasie wojska prawicowego gen. Nosavana podjęły próbę wyparcia sił zbrojnych lewicy (Patet Lao) z północno-zachodniej części kraju. Nosavan poniósł przy tym klęskę. W związku z tym siły państw, należących do paktu SEATO, poczęły koncentrować wojska w sąsiednim Syjamie (maj 1962), by „udzielić moralnego poparcia” siłom Nosavana.

W końcu w czerwcu 1962 osiągnięto porozumienie; w skład rządu Souvanna Phoumy weszło 7 przedstawicieli grupy ugrupowania (neutraliści), 4 z partii Neo Lao Haksat (lewica, polityczny odpowiednik sił zbrojnych Patet Lao), 5 z ugrupowania prawicowego: Boun-Ouma i Nosavana oraz 3 z tzw. grupy neutralistów z zorganizowanej ad hoc przez Amerykanów, w istocie stanowiącej reprezentację kół prawicy, powiązanej z kołami USA. Niewiele później, bo w lipcu 1962, 13 państw-sygnatariuszy podpisało tzw. deklarację w sprawie neutralności Laosu, nadając jej międzynarodową gwarancję.

Utworzona w 1954 roku Międzynarodowa Komisja Kontroli i Nadzoru, w skład której weszli przedstawiciele Indii, Kanady i Polski, wznowiła działalność. Laos nawiązał stosunki dyplomatyczne m. in. z ChRL, NRD i Demokratycznym Wietnamem, co równało się zerwaniu kontaktów z Tajpeh (Taiwan), Bonn i Sajgonem. Polska utrzymuje stosunki dyplomatyczne z Laosem od października 1962 roku.

Zamach stanu jest z pewnością wynikiem braku porozumienia pomiędzy trzema ugrupowaniami politycznymi Laosu, których przedstawiciele mniej więcej od roku debatują w Dolinie Amfor, bez większego powodzenia. Uważa się, że zagranicę władzy przez grupę prawicowych generałów jako poważne zagrożenie porozumień genewskich z 1962 r. w sprawie neutralności Laosu, mogące spowodować wznowienie otwartej wojny domowej. Jak podaje agencja Tanjug, siły zbrojne neutralistów są wojskowo najsłabsze, siły prawicowe liczą około 80 000 żołnierzy, natomiast siły lewicowe Patet Lao są najlepiej zorganizowane i odznaczają się wysokim morale.

Charakterystyczne są reakcje, związane z zamachem stanu w Vientiane. Rozgłosna Patet Lao obarcza winą zań USA i ich służbów laotańskich. Tymczasem sekretarz stanu — Dean Rusk, który akurat w dniu zamachu przebywał w stolicy Wietnamu południowego — Sajgonie, oficjalnie wysłał amerykańskiego ambasadora w Vientiane, przybyłego do niego (do Sajgonu) na rozmowę, co prędzej z powrotem, ponoć z sugestią, by przekonał zamachowców o konieczności oddania władzy w ręce Souvanna Phoumy. Jednocześnie brytyjskie MSZ ogłosiło komunikat, dając wyraz swemu zaniepokojeniu wydarzeniami w Laosie, zapowiadając porozumienie się z innymi rządami — sygnatariuszami układów genewskich w sprawie neutralności Laosu. Podobne stanowisko zajął rząd francuski. Wyraźne zaniepokojenie przejawia się również w stolicy Indii — Delhi. Także rząd radziecki potępił działalność sił reakcyjnych w Laosie liczących na zerwanie porozumień genewskich, oświadczając, iż popiera koalicyjny rząd Phoumy.

Trudno w tej chwili przesądzać, w jakim kierunku potoczy się rozwój wypadków w Laosie. Kraj znalazł się znów na krawędzi wojny domowej. Nie brak głosów, że jest to przejaw amerykańskiej polityki północno-wschodniej, „umacnianiej” od szereg miesięcy przez kolejne wizyty McNamary, a ostatnio Dean Ruska. Waszyngton zresztą od lat wtrącał się w wewnętrzne sprawy Laosu, ignorując potrzeby i dążenia narodu laotańskiego, nad które przekłada własne polityczne cele.

P.Ż.

Królestwo Laosu — obszar 236.800 km kw., ludność 1.350.000, stolica Vientiane — 105 tys. mieszkańców, Luang Prabang — 25 tys. Ponad 95 proc. ludności żyje z rolnictwa (ryż, tytoń, kukurydza, bawełna). Liczne bogactwa mineralne, ale eksploatuje się tylko cynę, brak kolei.

Rusk ubolewa nad brakiem pomocy dla reżimu sajońskiego

Prezydent Johnson oświadczył w poniedziałek wieczorem reporterom, że sekretarz stanu Rusk, który tegoż dnia powrócił z podróży do Azji południowo-wschodniej, złożył w Białym Domu sprawozdanie, zawierające „bardzo ciekawe i pożyteczne informacje”.

Z kolei przed dziennikarzami wystąpił Rusk. Oświadczył on, że w niektórych prowincjach Wietnamu Południowego „sytuacja jest nadal krytyczna”. Rusk stwierdził, że poza USA, żaden kraj zachodni, ani azjatycki, nie udziela, praktycznie biorąc, żadnej pomocy reżimowi sajońskiemu. (PAP)

„Totek” płaci

Totalizator Sportowy zawiadoma, że w zakładach piłkarskich z dnia 19 bm. stwierdzono: 49 roz. z 13 traf. — wygr. po 2.728 zł, 1.612 roz. z 12 traf. — wygr. po 82 zł, 17.157 roz. z 11 traf. — wygr. po 15 zł.

Ponieważ na rozwiązania z 10 traf. przypadają wygrane poniżej 5, — zł, wygranych tych nie wypłaca się, a cała pula przypadająca na wygrane tego stopnia przeznaczona została na wygrane z 11 trafieniami.

W zakładach Toto-Lotek z dnia 19 bm. stwierdzono: 7 roz. z 5 prem. — wygr. po 298.818 zł, 99 roz. z 4 traf. — wygr. po 21.128 zł, 8.885 roz. z 3 traf. — wygr. po 353 zł, 189.140 roz. z 2 traf. — wygr. po 16 zł.

Z uwagi na okres reklamacyjny (7 i 11 dni) wysokość wygranych może ulec zmianie.

W „KOZIOŁKACH” — PIĄTKA
WŁASCIWIECIEL SZCZĘŚLIWEGO KUPONU
OTRZYMA 504.116 ZŁOTYCH
K1903

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Janusz Marciszewski.

Na pytanie, dokąd zmierzamy, ten tylko zna — ale może rozsądnie odpowiedzieć, kto uświadomi sobie — skąd idziemy. Mądra ta maksyma przychodzi mi często na myśl, gdy przysłuchuję się dyskusjom przedzjazdowym. Weszły już one obecnie w drugi etap, przynosząc się z podstawowych organizacji partyjnych na forum konferencji powiatowych, miejskich, dzielnicowych i zakładowych. Pierwsze takie konferencje odbyły się już w ubiegłym tygodniu w Czarnkowie, Ostrzeszowie i Kępnie — zaś w dniu dzisiejszym odbywają się w Rawiczu, Wolsztynie i w Pile.

Dotychczasowy przebieg dyskusji przedzjazdowej wykazał pełne poparcie dla sformułowanych przez XV Plenum KC Partii podstawowych kierunków gospodarczego i politycznego rozwoju naszego kraju. Problemy, zawarte w tezach przekłada się na język konkretnych zadań, potrzeb i trosk danego zakładu pracy, miasteczka, wsi.

Bywa niekiedy — jak na przykład na zebraniu POP przy GS Piaski, pow. Gostyń — że początkowo atmosfera jest jakaś sztywna, wypowiedzi zdawkowe. Aż wreszcie ktoś porzuca oficjalny ton i, zwracając się po imieniu do swoich towarzyszy, zaczyna wspomnienia: — Pamiętasz — Józek, jak w miejscy, gdzie stoją dziś magazyny GS-u, rozciągał się tzw. „kozi targ”. Biegaliśmy tam na bosaka, bo buty trzeba było szanować. A nazwa placu pochodziła stąd, że okoliczna biedota nie trzymała krów, tylko kozy. Nie wiem, czy zaopatrzenie sklepów było

Wokół przedzjazdowej dyskusji Skąd idziemy i dokąd zmierzamy

wtedy lepsze czy gorsze. Tym mało kto się interesował, bo nie było pieniędzy.

Ktoś inny przypomniał o krwawo stłumionym strajku rolnym w 1922 roku oraz o tym, że w małym tym miasteczku było przed wojną 500 bezrobotnych. Od głodu ratowali się często nocną młócką kołem roweru, stojącego w mendlach lub stertach zboża na polach obszarnika. Wspomnienia świadków tamtych czasów pozwoliły im samym, a zwłaszcza młodszym, spojrzeć na obecne nasze trudności z innej perspektywy i zrozumieć, że są one wynikiem burzliwego rozwoju kraju, a nie jego stagnacji. Potem potoczyła się już rzeczowa, gospodarska rozmowa o tym, co należałoby zmienić i ulepszyć w pracy GS-u, aby stał się on prawdziwą, socjalistyczną placówką usługową dla okolicznych rolników.

Można spotkać ludzi, którzy — oczekując od dyskusji przedzjazdowej potoku okragłych, wyczelowanych słów — czują się zawiedzeni. Pięknych słówek i deklaracyjnych wypowiedzi jest istotnie niewiele. Większość obywateli trafnie odczytała, zawartą w tezach myśl, że oczekujący nas Zjazd Partii i przygotowania do niego, to nie jakieś wielkie świętowanie; że chodzi tu o konkretne działania, o realistycz-

ne, rzeczowe skoncentrowanie się na podstawowym problemie: jak zapewnić naszemu krajowi nieustanny rozwój ekonomiczno-społeczny i jak najtańszym kosztem zaspokoić podstawową aspirację każdego człowieka — posiadanie miejsca pracy.

Ta właśnie troska towarzyszy większości wypowiedzianych opinii, propozycji i wniosków, niezależnie od tego, czy mówi się o kółku rolniczym, braku nawozów w GS-ach, czy o wysoce opłacalnych silnikach z HCP. Dominuje również przekonanie, że wszystko, co osiągniemy dotąd, i co możemy osiągnąć w kraju, w poszczególnych miastach i wsiach, wreszcie we własnej rodzinie — zależy wyłącznie od nas samych, od wspólnego wysiłku naszych rąk i umysłów.

A zadania stoją jeszcze przed nami ogromne. Nie wszyscy jeszcze w naszej Ojczyźnie mogą powiedzieć, że są zadowoleni z warunków życia, mieszkania, stosunków międzyludzkich w zakładzie pracy itp. Nie powinni więc dziwić nikogo pobrzmiwające tu i ówdzie akcenty, zniecierpliwienia czy krytyki. Cenne są i te głosy, jeśli są wolne od demagogii. Nie pozwalają one bowiem na poddawanie się uczuciu samouspokojenia, na bezkrytyczny stosunek do wielu, jeszcze ujemnych zjawisk naszego życia.

W wyniku tak prowadzonej rozmowy partii z narodem, wyłaniają się setki i tysiące propozycji. Dotyczą one wielu spraw — większych i mniejszych. Każda z nich jest dookładnie rozpatrywana przez różne instancje władzy partyjnej i państwowej. Niektóre z łatwiej zostaną na szczeblu gromady, inne skieruje się do powiatu. Te, najbardziej ogólne, ogarniające najszerzy wachlarz spraw i ludzi, trafiają w formie wniosków Wojewódzkiej Konferencji Partyjnej na IV Zjazd Partii. Wszystkie propozycje, wpływające z realnej oceny potrzeb i możliwości, stwarzają naszym organom planowania podstawę wyboru, najbardziej ekonomicznych rozwiązań. A w rozwiązaniach tych mieścić się będą zarówno nasze dążenia i ambicje osobiste, jak i narodowe.

FELIKS BIŁOS

Braki magazynowe — to częsty temat rozpraw sądowych, zarówno w postępowaniu karnym, jak i cywilnym. Wiele strat przynoszą gospodarce uspołecznionej nieprawidłowości organizacyjne związane z obsługą magazynów. Nawet, jeśli prowadzone są one przez osoby materialnie odpowiedzialne.

Nierzadko trudno ustalić kto ponosi winę za straty i kto będzie je pokrywał. Bo bywają sytuacje, w których trudno jest uznać, że magazynier albo wyłącznie magazynier winien jest powstałej szkody.

Oto jedno z orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczące wprawdzie w konkretnej sprawie magazyniera magazynu czynnego całą dobę, w którym stwierdzone zostały braki wartości kilkunastu tysięcy złotych. Ponieważ jednak Sąd Najwyższy zawarł w nim szereg wyjaśnień ogólnych, powinno interesować wszystkich, którzy prowadzą działalność gospodarczą lub sprawują pieczę nad mieniem społecznym.

1. Wyznaczenie zastępcy pracownika materialnie odpowiedzialnego, należy do pracodawcy a nie do pracownika, gdyż wymaga zawarcia pomiędzy zakładem pracy a zastępcą umowy wkładającej na zastępcę obowiązek wyliczenia się — wraz z zastępowanym pracownikiem — z powierzzonego mienia.

2. Ustanowienie solidarnej odpowiedzialności dwóch pracowników materialnie odpowiedzialnych, wymaga zgodnych oświadczeń woli zakładu pracy i obu pracowników, obejmujących wyraźnie ustalenie, że odpowiedzialność ma być solidarna i to z określonej imiennie osobą.

3. Ustanowienie odpowie-

dnienia kosztów budownictwa mieszkaniowego to zagadnienie, w świetle uchwał XIV Plenum Partii, bardzo aktualne. Wiąże się bowiem z możliwościami budowania za te same pieniądze większej liczby izb, co ma ogromne znaczenie także dla Poznania.

W naszym mieście największym placem budowy jest teren powstającego osiedla „Grunwald II” przy ul. Świerczewskiego. Co miesiąc oddaje się tu do użytku domy z wielkich płyt. Nie więc dziwnego, że temu budownictwu, na wzór którego w przyszłości powstawać będą osiedla na Winogradach i Ratajach, poświęca się dużo uwagi. Budowa z wielkich płyt nie zdobyła sobie jeszcze w kraju, poza kilkoma miastami, prawa obywatelstwa, ale na podstawie poznańskich doświadczeń (i nie tylko) budownictwo to, z uwagi na szereg ekonomicznych walorów, użyłska chyba należą mu rangę.

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane nr 2, od 1961 r. organizator i wykonawca budynków z wielkich płyt, może już obecnie nazwać siebie przedsiębiorstwem specjalistycznym. Tym bardziej, że wchodzi w grę nie tylko sprawa zapewnienia efektywności ekonomicznej (m. in. stałego zmniejszania kosztów), ale także skracania cyklu budowy. W ciągu wspomnianych kilku lat PPB 2 potrafiło udoskonalić poszczególne fazy budowy — produkcji prefabrykatów wielkowymiarowych, transportu i montażu. Jedną z przyczyn przyspieszania budowy jest istnienie w pobliżu zakładu produkcji prefabrykatów.

Jeszcze w zeszłym roku 1 m² powierzchni użytkowej kosztował na omawianym osiedlu około 2.300 zł. W tym roku obniżono tę kwotę do 1.880 zł. Wykonawca, wspólnie z inwestorem — Dyrekcją Budowy Osiedli Robotniczych w Poznaniu — opracował sposoby dalszego obniżania kosztów budowy, m. in. przez zastosowanie tańszych materiałów posadzkowych i izolacyjnych. To już jest spore osiągnięcie, lecz chyba jeszcze nieosiągalne. Budowa „Grunwaldu II” nie zamknie się, jak pierwotnie planowano, liczbą 10 tysięcy izb mieszkalnych. Ostatnio postanowiono o osiedle powiększyć o dalsze 7.500 izb. Wyłoniły się zatem dalsze możliwości szukania obniżki kosztów.

Niedawno duże zainteresowanie i dyskusje wywołał w kraju projekt „Domino-63”, opracowany w Krakowie. Naj-

Paragraf i życie

Magazynier odpowiada?

działności zastępcy tylko na określonej zmianie, wymaga wprowadzenia systemu stałego przekazywania sobie miernia przez zmieniających się pracowników w sposób umożliwiający rozgraniczenie zakresu odpowiedzialności każdego z nich. W każdym razie stanowienie odpowiedzialności zastępcy, wymaga prawidłowego powierzenia mu mienia.

4. Skierowane do zakładu pracy oświadczenie odpowiedzialnego materialnie pracow-

Mamy uczucie obserwowania historii w trakcie jej narodzin, z narodem jako potężną siłą motoryczną, odgrywającym w rzeczywistości tylko rolę statysty...

W przeciwieństwie do filmu „Mein Kampf” Leisera, film Rothy jest wzorem klarowności i zwięzłości. To jeden z najważniejszych filmów, jakie kiedykolwiek zrealizowano.

Tak pisali o głośnym w świecie pełnometrażowym filmie dokumentalnym „Życie Adolfa Hitlera” recenzenci „Films and Filming” i „Sight and Sound”. Zachodni Niemiecki bestseller filmowy, wyświetlany już z ogromnym powodzeniem w kilkudziesięciu krajach, w maju wejdzie na ekrany naszych kin. Twórcą filmu jest znany angielski scenarzysta, producent i reżyser, Paul Rotha.

Dokument montażowy „Życie Adolfa Hitlera”, zrealizo-

Różnymi drogami do taniego budownictwa

bardziej istotne w tym projekcie jest to, że dotyczy on także budownictwa z wielkich płyt. Ponadto na jego podstawie można stawiać domy o różnej wielkości, zależnie od potrzeb i miejsca, a nawet hotele. Koszt 1 m² powierzchni użytkowej nie ma przekroczyć 1.860 zł. Dla Krakowa, który nie posiada jeszcze większych doświadczeń jeśli chodzi o wielkopłytowce, jest to na pewno znaczne osiągnięcie, bo — jak do tej pory — przeważa tam budownictwo z tzw. wielkich bloków.

Poznańskie domy z wielkich płyt będą w tym roku zaledwie o 20 zł droższe od krakowskiego „Domina”, który to projekt znajduje się jeszcze na... papierze. Ale choć w Poznaniu budowlani zdobyli już niemało praktycznych doświadczeń, warto przecież zainteresować się dokumentacją krakowską. Może właśnie coś z „Domina” przyda się i w Poznaniu.

Oprócz budownictwa z wielkich płyt, które stało się już rentowne, w Poznaniu powstaje 7 pierwszych budynków oszczędnościowych (310 izb), w których koszt 1 m² powierzchni użytkowej kształtować się ma w granicach 1730 zł. Te cenę uzyskano m. in. przez tylko częściowe podpiwniczenie budynków, zastąpienie tańszych i cieńszych ścian konstrukcyjnych oraz budowę ścian osłonowych z gazobetonu.

Na warsztacie poznańskich projektantów znajduje się obecnie dokumentacja, na podstawie której cena 1 m² powierzchni użytkowej ma wynieść 1600 zł. W tym przypadku przyszli użytkownicy zmuszeni będą jednak zrezygnować z niektórych urządzeń wewnętrznych.

Dzięki podejmowanemu krokom w latach 1960—63 wybudowano dodatkowo w Poznaniu 605 izb za poczynione oszczędności. Do końca zaś tej 5-latki z wygosparodowanych oszczędności powstanie poza planem jeszcze około 400 izb.

W tym roku przystąpił się także w Poznaniu do budowy tanich domków szeregowych. W tym celu zawiązała się pierwsza spółdzielnia, której członkami są pracownicy HCP. Pierwszych 100 takich domków powstanie na Świerczewie, na terenach nieuzbrojonych. Dzięki podejmowanemu krokom w latach 1960—63 wybudowano dodatkowo w Poznaniu 605 izb za poczynione oszczędności. Do końca zaś tej 5-latki z wygosparodowanych oszczędności powstanie poza planem jeszcze około 400 izb.

Oby te wyjaśnienia nie były tylko życzeniami Sądu Najwyższego.

JÓZEF JÓZEFOWICZ

„Życie Adolfa Hitlera” w maju na naszych ekranach

wany przed trzema laty — to pasjonujący przyczynek do wiedzy o życiu i karierze największego zbrodniarza wszech czasów. Film jest 102-minutową kompozycją zmontowaną z olbrzymiej ilości — blisko 80 tysięcy metrów! — archiwalnych taśm filmowych, pochodzących z 12 krajów, m. in. z Niemiec, Austrii, Związku Radzieckiego, USA, Izraela, Polski, Włoch, Francji, i Anglii.

Temat filmu niemal identyczny z „Mein Kampf” Leisera, ale ta zbieżność nie ma większego znaczenia. Korzystając bowiem z tej samej bazy archiwalnej, śledząc ten sam okres historii — od pierwszych kontaktów Hitlera z NSDAP po jego samobójstwo

nych. Na ten cel Prezydium RN Poznania przeznacza 7 mln. zł kredytu.

Domki, każdy po 3 pokoje z kuchnią, budowane z nieskomplikowanych elementów, będą częściowo wykonywane przez samych użytkowników. Koszt jednego domku, według planu inż. J. Dudka z „Mia-stoprojektu”, nie ma przekroczyć 100.000 zł.

Próbę tego rodzaju budownictwa zapoczątkowano w zeszłym roku w Krakowie na Podgórzu. Tamtejsze Prezydium DRN ogłosiło konkurs na projekt typowego domku. Nadeszło 20 prac wykonanych społecznie. Z najlepszych dwóch opracowano jeden projekt i zakwalifikowano go do realizacji. Może zatem i w Poznaniu warto częściej korzystać z bezinteresownych koncepcji i pomysłów projektantów? Czasem tego rodzaju konkursy mogą przynieść niespodziewanie dobre rezultaty.

W Krakowie na Podgórzu stoi obecnie 75 domków (po dwa pokoje z kuchnią), także szeregowych. Niestety, ich koszt — zamiast przewidzianych 65.000 zł, — wyniósł około 100.000, chociaż i tam sporo prac, zwłaszcza wykonanych, wykonalni przyszli użytkownicy. A zatem i w tej dziedzinie wyłania się dla nas szansa pokazania pomysłów i dla obniżenia kosztów budowy i takich obiektów.

Wydaje się, że powstanie specjalnej spółdzielni dla tego rodzaju budownictwa daje większą gwarancję sprawniejszej i lepszej organizacji.

ANNA SIEKIERSKA

O książce Gyorgy Szanto „Kolorowy człowiek” napisano swego czasu: „Kolorowy człowiek to pięć kolorów skóry ludzi białych, złotych, melanezyjskich, Murzynów i Indian... Z powieści dowiadujemy się jakimi drogami, poprzez jakie doświadczenia burzliwej intelektualista europejskiej, Hindusa — buddysta, Murzyna i skrajnego nacjonalista japońskiego dochodzą do światopoglądu marksistowskiego.

Pięć kontynentów, pięć kolorów skóry, pięćoramienna gwiazda jako symbol. Paryż, Londyn, Tokio, Moskwa, Nowy Jork. Książka i Wiedza, stron 460, cena 30 zł.

W serii „Człowiek poznaje świat” ukazała się książka pt. „Znane i nie znane” będąca zbiorem opracowaniem czterech autorów, a poświęcona fizyce. W sposób ogromnie sugestywny i łatwy prezentuje się tu i objaśnia najważniejsze problemy współczesnej fizyki. Wydaje się być to zrozumiałe również dla zupełnie nieprzygotowanego czytelnika. Iskry, stron 209, cena 12 zł.

Rocznik Wolnej Myśli to kompendium wiedzy o najbardziej aktualnych i najważniejszych współczesnych problemach religii i laicyzacji. Rzecz do czytania dla wszystkich, a niezbędna działaczom, nauczycielom, prelegentom. KiW, str. 278, cena 25 zł.

Wincentego Fabera „Otwieranie liści”, Stanisława Swena Czachorowskiego „Czas do człowieka” i Stanisława Misakowskiego „Taki jest świat” to trzy tomiki współczesnej poezji, które właśnie pokazywały się w księgarniach.

MARIAN FLEJSIEROWICZ

Przetargi

PREZYDIUM MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ W BUKU, ogłasza PRZETARG NIEOGRODZONY NA REMONT TYNKÓW I MALOWANIE ELEWACJI FRONTOWYCH farbami emulsyjnymi 29 budynków mieszkalnych w Boku — Rynek, o łącznej powierzchni 4.736,35 m². Kosztorys oraz dodatkowe informacje uzyskać można w tut. Prezydium, ul. Poznańska 1, pokój 9. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa: państwowe, spółdzielcze i prywatne. Oferty należy składać w załączonych kopertach do dnia 30 kwietnia br. Zastrzega się prawo wyboru oferty wg własnego uznania. K2045

ZARZĄD ZIELENI MIEJSKIEJ W POZNANIU, ulica Mielżyńskiego 23, ogłasza PRZETARG NIEOGRODZONY na wykonanie 10 SZT. STUJNI WIERCONYCH na terenie ogródków działkowych przy ulicy Świerczewskiego.

Termin wykonania (sukcesywny) do dnia 31. VIII. 1964 r.

Oferty mogą składać przedsiębiorstwa: państwowe, spółdzielcze i prywatne, w terminie 7 dni od daty ogłoszenia przetargu.

Zarząd Zieleni Miejskiej zastrzega sobie prawo wyboru oferenta względnie unieważnienia przetargu bez podania przyczyny. K2060

STACJA HODOWLANO-BADAWCZA IHAR SMOLICE, powiat Krotoszyński, ogłasza PRZETARG na wykonanie USŁUG BLACHARSKICH wraz z dostarczeniem materiałów, na budynku Działu Naukowego w Smolicach (wykonanie nowych rynien, opierzenia oraz remont pozostałych).

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa: państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Dokumentacja techniczna oraz kosztorysy znajdują się do wglądu w biurze Zespołu IHAR Smolice.

Oferty należy składać pod w.w. adresem do dnia 30 kwietnia 1964 r. w zamkniętych kopertach z napisem: „Oferta”.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 4 maja br. o godzinie 10 w biurze Zespołu.

Zastrzega się prawo swobodnego wyboru oferty wg własnego uznania oraz prawo unieważnienia przetargu. K2002

SPÓŁDZIELNIA INWALIDÓW IM. GEN. KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO W POZNANIU, ulica Sieroca 3/4, ogłasza PRZETARG na wykonanie 4 SZT. FORM METALOWYCH DO WTRYSKU TWORZYW SZTUCZNYCH POLISTYRENU I POLIETYLENU, wszystkie formy wielogniazdowe.

Szczegóły do omówienia w Dziale Technicznym Spółdzielni.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa: państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Termin składania ofert 10 dni po ukazaniu się ogłoszenia.

Spółdzielnia rezerwuje sobie dowolny wybór oferenta lub unieważnienie przetargu.

Na oferty nieprzyjęte nie udzielamy odpowiedzi. K2241

ZAKŁADY MŁYNSKIE W POZNANIU, ul. Fabryczna 22/23, zapraszają do złożenia OFERT NA UŁOŻENIE CHODNIKÓW I OBUDOWĘ ŚMIECIENIÓW przy budynkach mieszkalnych na ul. Floriana 4-8 i Parkowej 3a w Poznaniu.

Płyty chodnikowe dostarcza zleceniodawca. Termin wykonania robót do dnia 30 czerwca 1964 r.

Termin składania ofert do dnia 29 kwietnia 1964 r.

Otwarcie ofert nastąpi do dnia 30 kwietnia 1964 r. o godzinie 10 w biurze Zakładów.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa: państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyny. K2246

DYREKCJA OKRĘGU POCZTY I TELEKOMUNIKACJI W POZNANIU, ul. T. Kościuszki nr 77, ogłasza PRZETARG NIEOGRODZONY na wykonanie w terminie do 30 listopada br., z materiałów własnych wykonawcy — 6 SZT. BUDYNKÓW TYPOWYCH o kubaturze 90 m³ każdy w następujących miejscowościach:

1. Krzesinki — Poznań Miasto,
2. Nowe Miasto — pow. Jarocin,
3. Brzezie — pow. Pleszew,
4. Antonin — pow. Ostrowo Wlkp.,
5. Sokołowiec — pow. Oleśnica,
6. Bielawa — pow. Oleśnica.

W zakres prac wchodzi roboty: ogólnobudowlarskie, elektryczne oraz energetyczne (przyłącza).

Szczegółowe informacje oraz ślepe kosztorysy można uzyskać w Dziale Inwestycyjnym pokój 134.

Do przetargu zaprasza się przedsiębiorstwa: państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Oferty pisemne należy składać w załączonych kopertach z napisem: „Oferta na PKW” w terminie do dnia 30 kwietnia 1964 r.

Otwarcie ofert odbędzie się w lokalu DOPiT w pokoju nr 134 w dniu 5 maja 1964 r. o godzinie 11.

Zastrzega się prawo dowolnego wyboru oferenta względnie unieważnienia przetargu bez podania przyczyny. K2212

CHEMICZNA SPÓŁDZIELNIA PRACY „OLMIN” W POZNANIU, ulica Grunwaldzka 104, ogłasza PRZETARG na wykonanie następujących PRAC REMONTOWO-MONTAŻOWYCH W POZNANIU, przy ulicy Majakowskiego 92a:

1. Przeniesienie istniejącego drewnianego baraku i garażu z ul. Bnińskiej na ul. Majakowskiego.
2. Przebudowanie pomieszczeń socjalnych na wyżej wymienionym zakładzie. Na wykonanie składają się prace: a) murarskie, b) malarskie, c) stolarskie, d) instalacyjne wodno-kan.
3. Remont istniejącego parkanu i bram wjazdowych.

Blizszych informacji udzieli dział Administracyjno-gospodarczy Spółdzielni.

Oferty należy składać w Zarządzie Spółdzielni pod wyżej wymienionym adresem w terminie do dnia 30 kwietnia 1964 r.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa: państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Zastrzega się prawo wyboru dowolnego oferenta bez podania przyczyny. K2232

SPÓŁDZIELNIA INWALIDÓW „STRAŻNIK”

W OSTROWIE Wlkp., ul. Wrocławskiej 112 telefon 738

poleca

USŁUGI W ZAKRESIE: ARCHIWOWANIA

dla wszystkich przedsiębiorstw i instytucji na terenie powiatów: ostrowskiego, kaliskiego, krotoszyńskiego, kępińskiego, ostrzeszowskiego i pleszewskiego K2082

Praca

Zatrudnię rolnika do prowadzenia większego gospodarstwa warzywno-hodowlanego. Oferty z życiorysem Grunwaldzka 19 dla 20244g.

Gospośia do małej rodziny potrzebna. Poznań, Skarbka 26 m. 2. 19955g

Krawcowa do szycia parasoli potrzebna. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 20311p.

Gospośia na plebanie Polczyn-Zdroj potrzebna zaraz. Zgłoszenia Rawecki, Poznań, Prądzyńskiego 12 m. 7, piśmienne lub osobiste godz. 18-20. 19498g

Gospośia starsza — chętnie z prowincji — do domu lekarza na dobrych warunkach przyjmie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19423g.

Nauka

Korespondencyjne lekcje języków obcych. Informacje: Warszawa 1, skr. 68. K2233

Tańców szybko uczyć. Poznań, Mickiewicza 27 m. 7. 19025g

Profesor matematyki udzieli pomocy przed południem. Szamarszewska 16 m. 6. 19425g

Angielskiego, niemieckiego, francuskiego udzielam przed- i po południu. Szamarszewska 16 m. 6. 19427g

Kupno

Puch i pierze nowe i używane kupuje. Firma Polpura, Poznań, Rynek Łazarski 2, godz. 9-15, telefon 639-56. 20529g

Okulary słuchowe nakośne prawostronne kupie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19720g.

Kupię szprycę do wyrobów wełny oraz młynkę do mielenia kalamionu itp., parasol ogrodowy. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 20218g.

Cegły z rozbiórki kupie. Zgłoszenia również z prowincji. Poznań, tel. 37-65 lub Poznań 1, skrytka 280. 20455g

Dywan perski kupie. Oferty pisemne: „R-4289” PAR, Warszawa, Poznańska 33. K2366

Kupię barak mieszkalny rezerwalny, 4-izbowy. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19441g.

Kupię deski sosnowe suche 42 mm grubości. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19450g.

Kupię rower młodzieżowy w dobrym stanie. Telefon 664-67. 19456g

Barak kupie. Tel. 651-98 lub oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19514g.

Sprzedaz

Siatki parkanowe na klatki i sity polecam. Czerwonej Armii 23. 19874g

Kury „leghorn” jedno- i dwu- i trójbarwne sprzedam (55-70 zł). Gorazdza, Lipie, pow. Września. 6421p

Spiessnied sprzedam pianino — tanio. Mroczkowskiego, Gniezno, Staszica 6b m. 6, tel. 30-35. 6733p

Kredens debowy, stół okrągły, w dobrym stanie, sprzedam. Staszica 19 m. 8. 20345g

Sprzedam warsztat obuwniczy przy ul. Głogowskiej. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19437g.

Sprzedam gumolit na podłogę 40 m. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19502g.

Sprzedam topole. Wiadomość — Wypożyczalnia Książek, Kantaka 10. 19508g

Sprzedam kontrabas. Poznań, ul. Chiłpowskiego 9 m. 9. 19513g

Sprzedam magiel sklepowy 400 x 150, Słowackiego 31 m. 1. 19518g

Sprzedam balans na przysmak, o nacisku 6 ton i silnik elektr. 4,5 kW, telefon 532-88. 19522g

Lódz motorowa sprzedam. Poznań, plac Waryńskiego 9 m. 44. 19546g

Pianino sprzedam. Telefon 517-46, po godz. 15. 19549g

Sprzedam 10zka (oryginalne), w dobrym stanie. Strzatoła 6 m. 8. 19551g

OGŁOSZENIA DROBNE

Przyjmę na pokój umeblowany dwie panie. Bohaterów Westerplatte 27 — przedłużenie ul. Ostatniej (Górczyn). 19463g

Zamienię mieszkanie 2-pokojowe komfortowe — na 2 lub 3 pokoje z kuchnią w starym budownictwie. Gwardii Ludowej 38 m. 33. 19465g

Rencistka poszukuje pokój — może być nieumeblowany. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19468g.

Zamienię 2-pokojowe mieszkanie samodzielne oraz pokój oddzielny w budynku kolejowym na 3-pokojowe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19541g.

Komfortowe 2 pokoje zamienię na większe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19576g.

Jelenia Góra! Zamienię dwa pokoje z kuchnią na mieszkanie w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19577g.

P.P. „DESA” DZIEŁA SZUKI I ANTYKI DELEGATURA W POZNANIU

Salon Sztuki nr 3 Stary Rynek 48 - tel. 547-98

przyjmuje DO SPRZEDAŻY KOMISOWEJ

OBRAZY MALARZY OBCYCH

(zwłaszcza niemieckich) o tematyce:

pejzaż, martwa natura i kwiaty. K2140

Sprzedam motor spaliny S-60, 12 KM w stanie bardzo dobrym. Pelczyk, Tulce, pow. Środa. 19569g

Bufety, trzydrzwiowe (orzech, wysoki polski) sprzedam. Stolarnia, Garbary 56. 19554g

Sprzedam tano do rozbiórki domek fiński (3 pokoje, kuchnia, skrytka). Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19578g.

Sprzedam maszynę do szycia „Singer” — 1.000 zł. Ratajczaka 32 m. 34. 19592g

Samochody

Skuter „Osa” 150 — dopiero dotarty sprzedam. Ściegiennego 104 m. 2. 19423g

Sprzedam samochód „Syrena” przebieg 40.000 km, w dobrym stanie. H. Gaca, Kościół, Szpital. 20445g

Sprzedam motocykl WSK. Telefon 510-51 w. 79, do godz. 15. 19536g

Samochód „Opel Record” w idealnym stanie, sprzedam. Małopolska 7 m. 1. 20719g

Motorower „Simpson” po małym przebiegu kupie. Zgłoszenia: telefon 97-65 lub Poznań 1, skrytka 280. 20455g

Pannonię sprzedam. Poznań, Światłana 17 m. 3. 19478g

Samochód „Renault” zamienię na motocykl. Ul. Głogowska 180. 19489g

Sprzedam samochód marki „Dodge” 3,5 tony. Adolf Adamowicz, Gorzów Wlkp., Spokojna 66 m. 2, tel. 32-94. 6423p

Okazyjnie sprzedam przyczepkę „Pannoni”, bramę, furtkę metalową. Oborniki, ul. Młyńska 10a m. 7. 19517g

Sprzedam samochód DKW F-7 zmodyfikowany w idealnym stanie. Oglądać: Rynek Jeżycki, od godz. 16-18. 19431g

Sprzedam spiesznie samochód ciężarowy 2,5 ton. Poznań, Łużycka 80 (Naramowice). 19421g

Sprzedam „Trabant” 600 limuzynę — przebieg 4.000 km. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19443g.

Sprzedam motocykl „Pannonia”. Lubon, Świerczewskiego 27. Oglądać: godz. 17-19. 19501g

Sprzedam motocykl MZ 250, selekcyjny. Listopadowa 4 m. 2. 19503g

Motorower „Simson” lub podobny kupie. Telefon 714-49. 19510g

Motocykl MZ 250 sprzedam. Nowowiejskiego 14B m. 9. 19570g

Kupię skuter „Lambretta”, trójkołowiec „Velo-rex”, sprzedam ogumienie „Mikrusa”, „Wiaki”. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19562g.

LoKale

Pan na stanowisku poszukuje zaraz pokój umeblowany na okres 6 miesięcy. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 20304g.

Poszukuję pokoju z kuchnią wyłączone. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19409g.

Mieszkanie dwupokojowe z łazienką, kuchnią, c. o., telefon — zamienię na równorzędne jednopokojowe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19414g.

Zamienię pokój, wspólne przynależności, własny łazienka — Dąbrowskiego — na pokój z kuchnią, perłowej. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19449g.

Poszukuję w Poznaniu samodzielnego, wyłączonego mieszkania (pokój, kuchnia, łazienka), c. o., gaz, i pt. Korzystne warunki. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19454g.

Poznańskie Zjednoczenie Przedsiębiorstw Handlowych

ZAWIADAMIA P. T. KLIENTÓW,

że w dniu 26 kwietnia br., tj. w niedzielę

od godziny 10 — 18

CZYNNIE BĘDĄ WSZYSTKIE SKLEPY

Z ARTYKUŁAMI PRZEMYSŁOWYMI

ORAZ Powszechny DOM TOWAROWY.

POLECAMY NOWOŚCI SEZONU WIOSENNO-LETNIEGO

JAK:

- * ODZIEŻ DAMSKĄ, MĘSKĄ I DZIECIĘCĄ,
- * OBUWIE I GALANTERIE,
- * ARTYKUŁY SPORTOWO-TURYSTYCZNE,
- * ARTYKUŁY GOSPODARSTWA DOMOWEGO,
- * CHEMII ITP.

DUŻY WYBÓR TOWARÓW

ZAPEWNI KONSUMENTOM

PEŁNE ZADOWOLENIE.

ZYCZYMY POMYSŁNYCH ZAKUPOW!

K2389

Nieruchomości

Parcele budowlane 1.300 m², w Kiekrzu, pod Poznaniem sprzedam. Halman, Poznań, ul. Podłaska 29 — tel. 838-03. 20365g

Sprzedam dom jednorodzinny z ogrodem przy ul. Wrzesińskiej 12 — Witkowo, pow. Gniezno. 6423p

Sprzedam zaraz parcelę 800 m², oparkowaną, zadzwonią z prawem budowy. Wajmannowa, Poznań, Włostowa 12, przy Dąbrowskiego. 20031g

Pniowy! Dom dwurodzinny, ogród, wolne mieszkanie — sprzedam. Degorski, Ketrzyn, Sikorskiego 61. 6423p

Sprzedam gospodarstwo 10 ha z zabudowaniami z powodu choroby. Zygant, Szydłarek, Graby, poczta Czerniejewo, pow. Gniezno. 5356p

Sprzedam korzystnie 7 ha drenowanej ziemi, w dobrej kulturze, z możliwością zabudowy w Dąbrowie za Ławicą — przy szosie asfaltowanej, 9 km od Poznania. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 6443p.

Kupię w Kępnie połowę domu lub wydzielając 2 pokoje z kuchnią i wygodami. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 6447p.

Kupię gospodarstwo rolne w woj. poznańskim, bydgoskim lub warszawskim w pobliżu miasta, o powierzchni użytkowej około 3 ha z zabudowaniami, w dobrym stanie oraz z inwentarzem. Oferty, opisem i ceną kierować: Maria Mileczarek, poczta Kleczew, ul. Warszawska 1, pow. Konin. 19326g

Sprzedam działkę z planem budowy w Kiekrzu (3 km od Poznania) — 4.998 m². Franciszek Pawlak, Kiekrz, Poznańska 24. 19343g

Sprzedam parcelę pow. 825 m² pod budowę domu jednorodzinnego — Osiedle Warszawskie. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 19336g.

PRZEDSIĘBIORSTWO UPOWSZECHNIENIA PRASY I KSIĄŻKI „RUCH” W POZNANIU

ZAWIADAMIA

że w sklepach i kioskach „Ruch” są do nabycia

okolicznościowe pocztówki i karnety 1-majowe

Zakłady Pracy i Instytucje zamówienia składać mogą w Oddziałach Rejonowych

Poznań, ulica Świerkowa 8 — tel. 97-38,

Poznań, ulica Ściegiennego 62/64, tel. 664-56,

oraz w Przedsiębiorstwie „Ruch”

Poznań, ulica Zwierzyniecka 9, telefon 444-45. K2397

UWAGA!

ZŁOM ZŁOTY

SKUPUJE

od 2 kwietnia br.

SKLEP

„VERITAS”

POZNAN,

ul. Kantaka nr 10

K1363

Działkę budowlaną 0,5 ha, zadzwonią sprzedawcą. Heliodor Nowak, Poznań, Gruszyńska 214 m. 3. 19453g

Pół domu w Łodzi, ulica Piotrkowska, wolne trzyizbowe mieszkanie oraz parcelę budowlaną przy ul. Warszawskiej — sprzeda lub najchętniej zamienię na jakąś inną posiadłość w Poznaniu — okolicach lub w Warszawie — warunki dogodne. Wiadomość: Łódź, ul. Piotrkowska 66 — Bryczkowski, telefon 226-11. 20393g

Zgubiono legitymację ubezpieczeniową ser. I nr 339057. Nazwisko Kaziemierz Kusnierek. 19531g

Zniszczono legitymację ubezpieczeniową Ubezpieczalni Społecznej nr 176737 wydaną przez ZUS Bydgoszcz, na nazwisko Czesława Kalczyńskiego — zamieszkała Wapno. 6739p

Zgubiono legitymację szkolną St. Sten. M. P. nr 391, Barbara Florkowska. 19559g

Zgubiono prawo jazdy kat. amatorskiej wydane przez Wydział Komunikacji Ostrowo na nazwisko Zbigniew Drwal. 6689p

Zgubiłem dowód rejestracyjny i ubezpieczeniowy motocykla WSK — na nazwisko Zenon Krawczyk, zam. Chrzan, pow. Jarocin. 6872p

†
Dnia 21 kwietnia 1964 r. zmarła nasza naj-
droższa matka i babcia, przeżywszy lat 71, sp.
Zofia Iwaszkiewiczowa
z domu BORAJKIEWICZ
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 24 bm., o go-
dzinie 13.45 z kaplicy cmentarza na Junikowie.
CÓRKI, WNUKI I ZIĘĆ
20930g

†
Dnia 19 kwietnia 1964 r. zginął śmiercią tra-
giczną nasz drogi brat, szwagier i wujek,
Teodor Kycler
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 23 bm., o go-
dzinie 13.15 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.
O bolesnej stracie zawiadamiają
SIOSTRA, BRACIA I RODZINA
Poznań, Jutrosin, Kobylin, Mysłowice. 20845g

†
Dnia 20 kwietnia 1964 r. zasnął w Bogu, po
krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, namaszc-
zony Olejami św., mój najdroższy mąż, nasz
ukochany tatuś, brat, szwagier i wujek, prze-
żywszy lat 64, sp.
Julian Brozdowski
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 23 bm.,
o godzinie 15 z kaplicy cmentarnej Bożego Ciała,
przy ulicy Bluszczowej.
O bolesnej stracie zawiadamiają
w wielkim smutku pograżeni
ŻONA, CÓRKA, SYNOWIE I RODZINA
Poznań, ul. Umińskiego 20 m. 20. 20868g

Dyrektorowi Stefanowi Zawieji
prezesowi Klubu Sportowego „Budowlani” — Poznań
WYRAZY SZCZEREGO WSPÓŁCZUCIA
z powodu śmierci
OJCA
składają
CZŁONKOWIE K. S. „BUDOWLANI” — POZNAŃ
20944g

W dniu 20 kwietnia 1964 r. zmarł nasz długoletni pracownik
Kazimierz Ciszak
W Zmarłym straciliśmy wzorowego i sumiennego pracownika oraz szla-
chetnego koleżę.
Cześć Jego pamięci!
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 23 bm., o godzinie 15.45 na cmentarzu
na Junikowie.
WSPÓŁPRACOWNICY DYREKCJA RADA ZAKŁADOWA
PRZEDSIĘBIORSTWA ZAOPATRZENIA SZKÓŁ „CEZAS”
W POZNANIU
K2421

Stefanowi Zawieji
zastępcy dyrektora do spraw ekonomicznych PPB nr 4
WYRAZY GŁĘBOKIEGO WSPÓŁCZUCIA
z powodu śmierci ojca
Wawrzyńca Zawieji
składają
RADA ZAKŁADOWA RADA ROBOTNICZA POP PZPR
DYREKCJA PRACOWNICY
K2420

Dnia 20 kwietnia 1964 r. zmarł
prof. Stanisław Suda
długoletni wykładowca VI Liceum Ogólnokształcącego, im. I. J. Paderewskiego
w Poznaniu
W Zmarłym tracimy drogiego przyjaciela i koleżę, wzorowego pedagoga
i oddanego całym sercem młodzieży wychowawcę.
UCZNIOWIE P. O. P. DYREKCJA GRONO PROFESORSKIE
ADMINISTRACJA KOMITET RODZICIELSKI
S OGNISKO ZNP

†
Dnia 22 kwietnia 1964 r. zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sa-
kramentami św., nasza najukochańsza i najdroższa matka, teściowa, ba-
bunia, siostra i ciocia, przeżywszy lat 72, sp.
Stefania Łukaszewska
Z DOMU JARMUSZKIEWICZ
Pogrzeb odbędzie się we Wrześni, w sobotę, dnia 25 bm., o godzinie 16
z kaplicy cmentarnej.
W głębokim smutku pograżeni
CÓRKA, SYNOWIE, SYNOWE, ZIĘĆ I WNUCZKI
Września, Sienkiewicza 14, Poznań, Środa. 20924g

Dnia 20 kwietnia 1964 r. zmarł
Julian Brozdowski
pracownik Inspektoratu Miejskiego P. Z. U.
w Poznaniu
W Zmarłym Zakład traci długoletniego, su-
miennego pracownika a żaloga dobrego, ser-
decznego i uczynnego Koleżę.
Cześć Jego pamięci!
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 23 bm., o go-
dzinie 15 z kaplicy cmentarnej przy ul. Blusz-
czowej.
Rada Zakładowa Dyrekcja Współpracownicy
PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEN
W POZNANIU
20923g

†
Dnia 21 kwietnia 1964 r. zmarła po długich
i ciężkich cierpieniach, namaszczona Olejami
św., nasza najdroższa, ukochana matczka
i babcia, sp.
Konstancja Listing
wdowa po sp. Stanisławie
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 25 bm., o go-
dzinie 14.15 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.
W ciężkim smutku pograżeni
CÓRKA, SYN I RODZINA
K2422

†
W dniu 21 kwietnia 1964 r. zmarł przeżywszy
lat 84, opatrzony Sakramentami św., mój ko-
chany ojciec, dziadek i pradziadek, sp.
Michał Rok
emeryt PKP
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 24 bm., o go-
dzinie 10.30 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.
W ciężkim smutku pograżona
RODZINA
Poznań, Wągrowiec, Warszawa, Zielona Góra.
20911g

KOLEDZE
Walentemu Gabryelskiemu
WYRAZY WSPÓŁCZUCIA I ŻAŁU
z powodu zgonu
ŻONY
składają
P. O. P. Rada Zakładowa Dyrekcja
Współpracownicy
HYDROBUDOWY Nr 7 W POZNANIU
20768g

†
Dnia 21 kwietnia 1964 r. zmarła, opatrzona
Sakramentami św., nasza kochana siostra, szwa-
gierka i ciocia, sp.
Teresa Gellert
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 24 bm., o go-
dzinie 10.30 z kaplicy cmentarza przy ulicy
Bluszczowej, na Dębcu.
W ciężkim smutku pograżona
RODZINA
20962g

†
Dnia 21 kwietnia 1964 r. odeszła na zawsze
nasza ukochana mamusia i babunia, przeżywszy
lat 69, sp.
Pelagia Leopold
z domu STOŃSKA
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 24 bm., o go-
dzinie 15 we Lwówku Wlkp.
W głębokim smutku pograżeni
CÓRKI, SYN, WNUCZKI I RODZINA
Poznań, Gdańsk. 20931g

Dnia 19 kwietnia 1964 r. zmarł
mgr Witold Nickelmann
radca prawny Zakładów Gazownictwa
Okręgu Poznańskiego
W Zmarłym straciliśmy bardzo obowiązk-
owego, sumiennego i cenionego Koleżę.
Pogrzeb odbędzie się dnia 22 kwietnia br., o go-
dzinie 17 z kaplicy cmentarza parafii Św. Mi-
kołaja w Inowrocławiu.
Rada Zakładowa P. O. P. Rada Robotnicza
Dyrekcja
ZAKŁADÓW GAZOWNICTWA
OKRĘGU POZNAŃSKIEGO
K2415

†
W dniu 20 kwietnia 1964 r. zmarł, namaszczony Olejami św., mój naj-
droższy mąż, nasz ukochany ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wujek, sp.
Kazimierz Ciszak
KUPIEC
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 23 bm., o godzinie 15.45 z kaplicy
cmentarza na Junikowie.
Msza św. żałobna za duszę sp. Zmarłego zostanie odprawiona w kościele
Św. Marcina w dniu 24 bm., o godzinie 7.30.
W głębokim smutku pograżona
ŻONA Z RODZINĄ
Poznań, ulica Garncarska 1. 20734g

†
Dnia 20 kwietnia 1964 r. zmarł, opatrzony Sakramentami św., po ciężkich
cierpieniach, sp.
Stanisław Suda
nauczyciel VI Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 23 bm., o godzinie 13.45 z kaplicy
cmentarnej na Junikowie,
o czym zawiadamiają pograżeni w głębokim smutku
ŻONA, SYN, SYNOWA, WNUCZKI ORAZ RODZINA
Poznań, ulica Nowy Świat 4 m. 18. 20356g

Dnia 19 kwietnia 1964 r. zmarł śmiercią tragiczną
Teodor Kycler
kierownik Rejonu L. P. N. „Las” w Poznaniu
W Zmarłym straciliśmy długoletniego, zasłużonego pracownika i dobrego
Koleżę.
Pamięć o Nim pozostanie długo wśród nas.
RADA ZAKŁADOWA DYREKCJA PRACOWNICY
POZNAŃSKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA LEŚNEJ PRODUKCJI
NIEDRZEWNEJ „LAS” W POZNANIU
K2416

†
Dnia 21 kwietnia 1964 r. zmarł po długich, ciężkich cierpieniach, opa-
trzony Sakramentami św., mój najtrojskliwszy mąż, nasz ukochany ojciec,
teść i dziadek, sp.
Mieczysław Reiman
OGRODNIK
Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 24 bm., o godzinie 16.45 z kaplicy
cmentarnej na Junikowie.
W głębokim smutku pograżeni
ŻONA, SYNOWIE, SYNOWE I WNUCZKI
Plewiska. K2424

†
Dnia 21 kwietnia 1964 r. po długotrwałej i ciężkiej chorobie, przeżywszy
lat 75, zakończył w Bogu swój pracowity i ofiarny żywot, mój ukochany
mąż, nasz najukochańszy ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wujek, sp.
Roman Andrzejewski
EMERYT P. K. P.
były działacz społeczny i poseł K. R. M.
Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 24 bm., o godzinie 10.50 na cmentarzu
na Górczynie.
Msza św. żałobna odprawiona zostanie w piątek, 24 bm., o godzinie 7
w kościele Św. Michała, przy ul. Stolarskiej.
W smutku pograżona
RODZINA
20949g

AUTOMOBILKLUB WIELKOPOLSKI
organizuje
**KURSY
KORESPONDENCYJNE**
DLA KIEROWCÓW KATEGORII I i II.
Kurs trwa od 4—6 tygodni w zależności
od zaawansowania.
Otwarcie kursów w każdą niedzielę.
Mogą być przyjęci kierowcy ciągnikowi
posiadający trzyletnią praktykę zawodową.
Zgłoszenia osobiste lub pisemne w se-
kretariacie kursów w Poznaniu, przy ul.
Mielżyńskiego 16 — codziennie od godziny
8—15, telefon 434-73. K2085

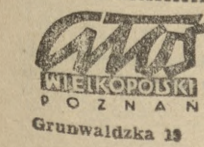
Pracownicy poszukiwani
HOTEL „ORBIS-BAZAR” W POZNANIU,
Al. Marcinkowskiego 10, przyjmie:
RECEPCJONISTEK(KE) ze znajomością
przynajmniej jednego języka obcego oraz
KELNERÓW I BLOKIERKĘ. K2168
— INŻYNIERÓW — MECHANIKÓW — do
pracy w konstrukcji taboru szynowego.
Wymagana 3-letnia praktyka konstruk-
cyjna.
— INŻYNIERÓW — ELEKTRYKÓW ze spe-
cjalnością trakcja elektryczna — do pracy
w konstrukcji pojazdów szynowych.
Wymagana 3-letnia praktyka konstruk-
cyjna.
— BIEGLĄ MASZYNISTKĘ — ze znajomo-
ścią języka rosyjskiego.
Zaangażuje zaraz CENTRALNE BIURO KON-
STRUKCYJNE PRZEMYSŁU TABORU KO-
LEJOWEGO W POZNANIU, ulica Dzierżyń-
skiego 231/239.
Zgłoszenia wraz ze szczegółowym życiorysem,
prosimy kierować pod wyżej wymienionym
adresem. K2141

REJONOWE PRZEDSIĘBIORSTWO PRZE-
TWÓRCZE PRZEMYSŁU PASZOWEGO „BA-
CUTIL” W POZNANIU, ulica Dominikańska 7,
przyjmie zaraz:
— INŻYNIERA wzgl. EKONOMISTĘ z wy-
kształceniem wyższym i praktyką w pro-
wadzeniu Zakładu na stanowisko kierow-
nika Wytwórni Pasz w Szamotułach.
— TECHNIKA NORMOWANIA z praktyką
i średnim wykształceniem.
Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w Przed-
siębiorstwie. K2049

W dniu 19 kwietnia 1964 r. zmarł tragicznie
kolega Teodor Kycler
W Zmarłym straciliśmy nieodżałowanej pa-
mąci Towarzysza Łowów i zasłużonego dzia-
łacza łowieckiego.
KOŁO ŁOWIECKIE Nr 106
„LESNIK”
W POZNANIU
20824g

†
Dnia 21 kwietnia 1964 r. zmarła, opatrzona
Sakramentami św., nasza najdroższa siostra,
ciocia i szwagierka, przeżywszy lat 80, sp.
Franciszka Pilarska
z domu KINOWSKA
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 24 bm., o go-
dzinie 16.15 z kaplicy cmentarza na Junikowie.
W smutku pograżona
RODZINA
Poznań, ulica Szczanieckiej 1a m. 29. K2423

dzisiaj w RADIO i TELEWIZJI
RADIO — PROGRAM I: 7.45 „Biekitna sztafeta”;
8.05 Muzyka i aktualia; 8.50 „Czy cierpienie uszlachet-
nia”; 9.15 Dla kl. III i IV pt. „O drwalu wynalazcy”;
9.30 Koncert z nagrań Ork. Rozgłośni Wrocławskiej
PR pod dyr. J. Zabickiego; 10 „Malinche” — zna-
czy wódz Mariny”; felieton historyczny; 10.10 Pu-
blicystyka miedzyznar.; 11 „Wiatr za progiem” frag-
ment książki M. Warneńskiej; 11.20 Gra Ork. Man-
dolinistów Łódzkiej Rozgłośni PR; 12.15 „Rolniczy
kwadrans”; 12.45 „Na swojską nutę”; 13 Dla kl. III
pt. „Kwiaty w futerku”; 13.20 Mel. rozrywk. Gra
Ork. Estradowa „Deutschlandsender”; 14 „Proszę
mówić — słuchamy” Antoni Olcha; 14.20 Mel. roz-
rywkowe; 14.30 „Co się wam w tej audycji naj-
bardziej podoba”; 15.10 „Spotkania z twórcami
piosenek” — Zygmunt Karasiński; 15.20 Z życia
ZSRR; 16 Graja radzieckie zesp. jazzowe; 16.15
„Amatorskie zespoły przed mikrofonem”; 16.35
„Gdzieś w gromadzie”; 17.05 „Ziemia i ludzie” —
reportaż; 17.25 „Konfrontacje”; aud. 5 poświęcona
Ksaweremu Pruszyńskiemu; 17.45 Antena wynal-
azców; 18 „Rymy młodych”; 19 Jez. angielski; 19.15
Ze wsi i o wsi; 19.40 Polska muz. ludowa — St. Po-
piel; Suita ludowa; 20.26 Sport; 20.35 Giuseppe
Verdi „Otello” — opera w 4 aktach.
Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 12.05, 15, 17, 20, 23.
PROGRAM II: 8.15 Język francuski; 8.35 „Świat
w zwierciadle nauki”; 8.45 Przerwa w pracy radio-
stacji. Zapowiada Poznań; 13.05 Ludwig van Beetho-
ven: Trio na flet, klarnet i fagot w wykonaniu
studentów Państw. WSM we Wrocławiu; 13.25 Re-
gionalna kronika kulturalna; 14.45 „Biekitna szta-
feta”; 15 Koncert „Leśne opowieści”; 15.30 Dla
dzieci starszych: „Uczymy się recytować”; 16.25
„Sen nocy letniej” — aud. słowno-muzyczna; 17.12
Felieton Jerzego Kuliniaka; 17.25 Poznańska Pię-
tnastka Radiowa; 18.50 Uniwersytet Radiowy, cykl:
„Decydujące lata”; aud. 9 gen. I. Bluma pt. „Po-
wstawała w walce”; 19.05 Muzyka i aktualia; 19.30 Ekon.
problem tygodnia; 20 „Sylwetki wybitnych soli-
stów” — Jan Ekier; 20.30 Konc. estradowy; 21.27
Sport; 21.40 Muzyka tan.; 22.10 „Miłość nie jedno ma
imie” — „Na Wschód od Eden” — fragm. pow.
J. Steinbecka; 22.50 Recital skrzypcowy Iriny
Boczkowej (ZSRR); 23.10 Muzyka tan.
Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 16, 17.50, 19,
21, 23.50.
TELEWIZJA: 10.55 „Historia” dla kl. VI; 11.25
Przerwa; 11.55 Język polski dla szkół — kl. X; 12.25
Przerwa; 12.55 Program dnia; 17 Wiadomości; 17.05
Na dalekich drogach; 17.25 Zrobimy to sami; 17.40
W pracowniach poznańskich naukowców; 18.05
„Prawo równego startu” — progr. młodz.; 18.35
Spotkania z przyrodą; 19.10 Młodzieżowy Klub TV
— „Proton”; 19.50 Dobranoc; 20 Dziennik; 20.30
„Ludzie z fabryki fabryk”; 21 PKF; 21.10 Teatr TV
— „Kobra” — wid. pt. „Porwanie”; 22.10 Wiado-
mości.

Redaguje Kolegium: Marian Flejsterowicz (sekretarz redakcji), Tadeusz Kaczmarek, Zbigniew Mika, Wiesław Porzycki (zastępca re-
daktora naczelnego), Mieczysław Skąpski, Zbigniew Szumowski, Lesław Tokarski (redaktor naczelny). Telefony: 611-21 łączy wszystkie
działy sekretariatu redakcji 657-76, w godz. 8.30—17.30: redaktor naczelny 657-76, z-ca red. naczelnego 657-18, sekretarz redakcji 648-85;
dział łączności z czytelnikami — informacje dla czytelników 657-18; dział miejski 659-39; redakcja nocna 430-73 i 453-31. Wydawca: Poznańskie
Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa” Biuro Ogłoszeń: Poznań, ul. Grunwaldzka 19, telefony 452-85 i 611-21. Za treść i terminowy druk
ogłoszeń redakcja nie odpowiada. O warunkach prenumeraty informacji udzielają placówki „Ruchu” i Poczty. Druk: Zakłady Graficzne
im. Marcina Kasprzaka, Poznań, ul. Zwierzyniecka 3. C-7

Zobowiązanie trzcianeckiej młodzieży

Młodzież Państwowego Liceum Pedagog. w Trzciance Lub. dla uczczenia rocznicy XX-lecia Polski Ludowej i IV Zjazdu PZPR zobowiązała się wybudować przystanek kajakowy na jeziorze Malta. Wartość tego czynu wynosi około 100 tys. złotych.

Oprócz tego uczniowie tej szkoły przepracują 1.600 godzin dla potrzeb miasta, 2.000 godzin przy sadzeniu lasu, 1.600 godzin dla potrzeb szkoły. Szkoła Cwiczeń zgłosiła 800 godzin dla potrzeb miasta i szkoły. Młodzież licealna zobowiązała już do realizacji zobowiązań.

Do czynów społecznych przystąpiło 1200 zetemesowców w Trzciance, w tym 8 zespołów ubiegających się o tytuł Brygady Pracy Socjalistycznej. Wartość czynów tej młodzieży ocenia się na 136 tys. złotych.

Młodzież powiatu trzcianeckiego zrzeszona w ZMW przyłączyła się do realizacji zobowiązań, które dotyczą naprawy i konserwacji 30 km dróg, wyremontowania 12 świetlic wiejskich, dokonania remontu 7 boisk sportowych oraz obsadzenia 12 boisk żywopłotem, pomocy Państwowym Gospodarstwom Rolnym (przepracowanie w okresie letnim 1.440 godzin). (ha)

Śladem 20 lat

Krok w nowoczesność

Szybki rozwój Polski Ludowej w okresie dwudziestolecia nie ominął również pierwszej stolicy państwa polskiego Gniezna. Widać to choćby na przykładzie wzrostu liczby ludności. Gniezno w roku 1945 liczyło 30.292 mieszkańców, na koniec roku 1963 posiadało już 45.850 ludności. Jeśli w roku 1945 na 8.746 pracujących 2.910 osób było zatrudnionych w przemyśle, obecnie na 17.942 pracujących na przemyśle przypada 6.500 osób.

Osiągnięto to dzięki zorganizowaniu po roku 1945 Gnieźnieńskich Zakładów Przemysłu Odzieżowego, które dały zatrudnienie dla tysięcy kobiet, a także rozbudowę Zakładów Garbarskich. Te dwa duże zakłady większość produkcji przeznaczają na eksport, zarówno do krajów socjalistycznych jak i kapitalistycznych. Ponadto powstały po wojnie: Zakłady Rybne, Fabryka Galanterii „Lechia”, Zakłady Stolarstwa Budowlanego, Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza (nowoczesnie wyposażona) oraz 16 spółdzielni pracy różnych branż, dwa przedsiębiorstwa przemysłu terenowego (spożywcze i wielobranżowe), produkujące przeważnie wyroby metalowe, zarówno na rynek krajowy i zagraniczny. W okresie dwudziestolecia Gniezno dorobiło się 10 zakładów pracy, dających roczny, globalny dochód wartości 1.100 milionów złotych.

W dorobku miasta nie sposób nie zauważyć takich spraw jak rozbudowa sieci handlowej, która obecnie liczy 248

placówek detalicznej sprzedaży (w roku 1945 było na terenie Gniezna zaledwie 19 sklepów). Produkcja gazu wynosiła 1.905 tys. m³ (w roku 1945 — tylko 837 tys. m³). Mieszkań w roku 1945 było zaledwie 6.740 (18.250 izb). Na koniec natomiast roku 1963 liczba mieszkańców wzrosła do 9.918, a izb do 27.748. W tym przypadku oprócz budownictwa komunalnego dużą pomocą dla ludności była Spółdzielnia Mieszkaniowa, której zawdzięcza się „Osiedle Tysiąclecia”. W 16 blokach mieszka tam prawie 5.000 ludzi. Osiedle to w dalszym ciągu się rozbudowuje.

O unowocześnieniu miasta świadczy założenie 638 punktów świetlnych, z tego 460 jarzeniówek, rtęciówek itp. Wybudowano piękny budynek banku PKO, gdzie na piętrach znaleźli mieszkańcy pracownicy tej instytucji.

Podniósł się poziom opieki lekarskiej i społecznej. W 1945 roku było 298 łóżek szpitalnych, pracowało 4 lekarzy oraz 35 pielęgniarek, w końcu 1963 było już 330 łóżek szpitalnych, a liczba lekarzy obecnie wynosi 46 i 240 pielęgniarek. Powiększono o 25 miejsc dom rencisty, w którym żyje 50 starców.

O rozwoju kultury świadczyć może wzrost liczby tomów w bibliotekach z 1800 w roku 1945 do 42.200 obecnie, czytelników z 458 do 5.868. Odbudowano gruntownie Teatr im. Aleksandra Fredry, otwarto Muzeum Archeologiczne, powstała Pracownia Archeologiczna Zakładu Archeologii Wielkopolski i Pomorza Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN, Państwowa Szkoła Muzyczna, która posiada obecnie 240 słuchaczy, oraz otwarto estetycznie i nowoczesnie urządzone Klub Międzynarodowy Prasy i Książki.

Oświata była ważnym problemem dla miasta. W roku 1945 Gniezno posiadało 4 szkoły stopnia podstawowego, 2 szkoły zawodowe, oraz 2 licea młodzieżowe, obecnie na terenie miasta znajduje się 8 szkół podstawowych, w których uczy się 7.300 dzieci, 16-izbowa nowoczesna im. Bohaterów Ludowego Wojska Polskiego powstała przy ul. St. Czarnieckiego, a w budowie znajduje

się 16-izbowa szkoła-pomnik na Osiedlu Tysiąclecia. W 4 szkołach zawodowych kształcą się ponad 2000 uczniów różnych zawodów. Doszło trzecie liceum ogólnokształcące dla pracujących, a wszystkie trzy obecnie posiadają 1898 słuchaczy. Nowo powstałe liceum pielęgnarskie, liczące obecnie 89 dziewcząt, przygotowuje kadry dla miejscowej służby zdrowia.

W roku 1957 uruchomiono Miejską Komunikację Samochodową, a tabor jej obecnie składa się z 34 autobusów, obsługujących 6 stacji linii miejskich i 3 podmiejskie, ponadto MPK posiada 15 taksówek osobowych i 3 bagażowe. O popularności tej instytucji świadczy liczba przewiezionych pasażerów 6.388.000 osób na koniec 1963 roku.

Dużą rolę w życiu miasta odegrały czyny społeczne, których suma za lata 1958—1963 wynosi 9.136.000 zł. Dzięki nim powstały takie obiekty jak: Park Piastowski z amfiteatrem na 2000 miejsc, kolejka dziecięca, kawiarnia nad jeziorem Jelonek, stadion sportowy w obrębie Parku Piastowskiego, na którym już w czerwcu rozpoczyna się imprezy sportowe. W czynnie społecznym zbudowano Stację Pogotowia Ratunkowego.

Nie sposób przedstawić całego bilansu dwudziestu lat pracy, ale z przytoczonych danych widać wyraźnie, iż społeczeństwo grodu Lecha dzięki ofiarnej pracy osiągnęło niemałe sukcesy.

JANUSZ CHLASTA

Grodziska atrakcja dla filatelistów

W Grodzisku Wlkp., w dużej sali MDK otwarto w niedzielę III Pokaz Znaczką Pocztowego zorganizowany przez bardzo żywotne Koło PZF. Jest to jedna z pierwszych imprez obchodów XX-lecia PRL i II Wielkopolskiego Festiwalu Kulturalnego w powiecie nowotomyskim.

Wystawa została starannie urządzona według pomysłu Tadeusza Dydyńskiego, którego zbiory zasługują m. in. na specjalne wyróżnienie. Wystawiają także filatelisci młodzi. Kilku z nich zdradza obiecujące talenty w eksponowaniu zbiorów.

Niewątpliwą gratką dla filatelistów jest 6 całostek z fragmentami i herbami miast powiatu: Buk, Grodzisk, Lwówek, Nowy Tomysl, Opalenica i Zbąszyń, z pamiątkowym datownikiem z III Pokazu. Inicjatywa wydania kopert z herbami miast narodzila się w Powiatowej Bibliotece Publicznej i Oddziale WTK w Nowym Tomyslu. Jest to niezwykle cenny pomysł propagandy zabytów przeszłości i szerzenia wiedzy o stronach rodzinnych zrealizowany przez Czesława Krolka i Stefana Wojtkiewicza (rysunki). (Tor)

Osiedle Tysiąclecia w Gnieźnie.

KWIECIEŃ 23 czwartek	Jerzego Słońce: 4.49—18.46
----------------------------	-------------------------------

TEATRY

W POZNANIU

POLSKI — nieczynny; NOWY — g. 15 „Ania z Zielonego Wzgórza”, g. 19.30 „Kynolog w rozterce”, „Czarowna noc” i „Zabawa”; OPERA — g. 18 „Mały kominiarczyk”; OPERETKA — g. 19 „Can Can”; MARCINEK — nieczynny.

W WOJEWÓDZTWIE

GÓRA ŚLĄSKA — „Szkoła żon”; KALISZ — „Lato w Nohant”; ŻDUŃSKA WOLA — „Zielony gil”; KINA

CHODZIEŻ — Ceramika — nieczynny; Noteć — „Julio — jesteś czarujaca”; CZARNKÓW — „Witaj, smutku”; GNIEZNO — Lech: „Kapral w matni”; POLONIA — „Sami zakochani”; GOSTYŃ — „Dwa

oblicza zemsty”; JAROCIN — Echo: „Przemienie z wiatrem”; KALISZ — Kosmos: „Cichy wspólnik”; Oaza: „Tajemnicze Paryż”; Stylowe: „Gwiazda szeryfa”; Syrena: „Gdzie jest generał”; Tytko we dwoje”; KĘPNO — „Siedmiu wspaniałych”; KŁODAWA — „Starek Emila”; KOŁO „Billy Budd”; KONIN Energetyk nieczynny; Górniki „Przemysł z Piemontu”; KOSCIAN „Syn skazanka”; KROTOSZYN „Chcemy się bawić”; LESZNO „Cichy wspólnik”; MIEDEZYCHOD „Reka w potrzasku”; NOWY TOMYSL „Dziecko wojny”; OBORNKI „Byłem Montgomeriem”; OSTROW ROKA „Za miastem”; SŁOŃCE „Proces Oscara Wilde’a”; OSTRESZÓW „Dwie strony medalu”; PIŁA Iskra „Jutro na orbitę”; Millenium „Pojedynki na wyspie”; PLESZEW „Praszkę miłosną”; RAWICZ „Strażnica w górach”; Pamiętnik pani Hanki”; SŁUPCA „Krajoznictwo szos”; ŚRODA „Matka i córka”; SREM „Cisza na sali operacji”; SZAMOTUŁY „Klimaty”; TRZCIANKA „Taka długa nieobecność”; TUREK „Rancho w dolinie”; WA

Młodzież polonijna na Centralnej Spartakiadzie

Tegoroczna III Ogólnopolska Spartakiada XX-lecia będzie miała specjalne znaczenie dla ruchu sportowego w Polsce Ludowej. Ruch sportowy, zainicjowany przed czterema laty, wchodzi obecnie w fazę decydującą. Imprezy w kilkunastu dyscyplinach odbędą się w różnych miastach naszego kraju.

Współzawodnictwo pomiędzy województwami i miastami wydziałowymi zapowiada się ze wszelkim powodzeniem. W większości dyscyplin, finały na Ogólnopolskiej Spartakiadzie są jednocześnie mistrzostwami Polski.

Uroczyste otwarcie zawodów centralnych Spartakiady nastąpi w dniu Święta Pracy — 1 Maja w Krakowie (Spartakiada gimnastyków), a końcowe, wielkie uroczystości z pokazami gimnastycznymi i defiladą około 10 tysięcy zawodników i zawodniczek, odbędą się w Warszawie w Dniu Święta Narodowego — 22 Lipca.

Imprezy III Ogólnopolskiej Spartakiady zgromadzą zastępy młodzieży polonijnej ze Stanów Zjed.

Z Międzyuczelnianym do Śmiełowa

Miłośnikom wioślarstwa i świeżego powietrza wychodzi naprzeciw Politechnika Poznańska ze swym VII Wiosennym Rajdem do Śmiełowa. Trasy rajdu, prowadzące przez malowniczą i ciekawą „Szwajcarię Zerkowską” zadowolą z pewnością najwybredniejszych żółtów.

Na start w Książu, Miłosławiu i Pyzdrach należy stawić się w ekipunku rajdowym w sobotę, 25 kwietnia, w Orzechowie, Radlinie i Pyzdrach (inny szlak) w niedzielę rano. Oczywiście, każdy wybiera jeden wariant.

Warunkiem wzięcia udziału w imprezie jest ukończenie 16 lat życia. Szczegółowych informacji udziela i zapisy przyjmuje Oddział Międzyuczelniany PPTK, Stary Rynek 91 w poniedziałki i czwartki (a więc dzisiaj) w godz. 19—21.

Na wszystkich uczestników czeka moc atrakcji i niespodzianek. (b)

Wioślarze podnoszą bandery

Jakkolwiek już przed kilkoma dniami byliśmy świadkami długodystansowych regat na Warcie, to oficjalne, uroczyste otwarcie sezonu wioślarskiego nastąpi w niedzielę 26 bm.

Gospodarzem uroczystości będzie najstarszy z poznańskich klubów, popularny — KW 04. Uroczystości zbiegają się z 60-leciem Klubu Wioślarskiego 04.

Przed oficjalnymi uroczystościami otwarcia odbędzie się tradycyjny wyścig ósemek na Warcie. Spodziewany jest udział 6—7 załóg. Start (na czas w odstępach 1-minutowych) przy moście w Starolecie o godz. 17. Meta na przystani KW 04.

Po przemówieniach delegatów władz wioślarskich, wciągnięciu flag na maszt (jednocześnie na wszystkich przystaniach) nastąpi uroczyste przyrzeczenie wioślarskie, obowiązujące wszystkie osady wyczynowe. (P)

Komunikaty

Zawody w gimnastyce artystycznej organizuje POZGimnastyczny 26 bm. o godz. 11 w sali II Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Matejki 6.

Roczne sprawozdawczo-wyborcze zgromadzenie KS Posenania odbędzie się 27 bm. o godz. 17 w sali „Mozalka” przy Starym Ryнку 73/74.

Start do II wiosennego rajdu kolarskiego do Bina przez Luboń, Mosinę, Rogalin nastąpi w Poznaniu 26 bm. o godz. 9 z pl. Wielkopolskiego.

GROWIEC „Miłość powraca wiosną”; WOLSZTYN „Dziewczyna w hotelu”; WRZEŚNIA „Zawrót głowy”.

W POZNANIU

WYSTAWY

HALL WYSTAWOWY Pałacu Kultury (I pr.) — wystawa Ligi Ochrony Przyrody — „Dni Lasu” — g. 9—19.

SALON WYSTAWOWY Pałacu Kultury — wystawa rysunków Nikifora (eksponaty z Muzeum w Nowym Sączu) — g. 10—18.

SALON PTF (ul. Paderewskiego 7) — „Przyroda Piękną” W. Strojnego — g. 10—19.

GALERIA ZPAP (Stary Rynek) — wystawa malarstwa Krystyny Bajtowskiej — g. 10—18.

BWA (Arsenal — Stary Rynek) — wystawa rzeźby Anny Rodzińskiej i rysunku Heleny Michałowskiej.

HALL BIBLIOTEKI E. RACZYŃSKIEGO (pl. Wolności 19) — „Teatr — Plakat — Książka” — g. 10—17.

nocnych, Argentyny, Brazylii, Kanady, NRF, Belgii, Francji, Holandii i Szwecji. Nie wykluczony jest udział polskich sportowców z innych krajów. (P)

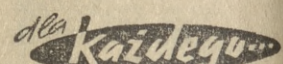
W niedzielę otwarcie sezonu motorowego PZM

Oficjalne otwarcie turystycznego sezonu motorowego nastąpi w najbliższą niedzielę w Baranowie. Impreza ta połączona będzie z obchodami „Dnia Transportowca i Drogowca” a organizatorem jej jest PZM wspólnie z klubami zainteresowanymi turystyką.

Jak wynika z ciekawego regulaminu meta Zjazdu Gwiazdowego czynna będzie w Baranowie (camping PZM nad Jeziorem Kierskim) od godz. 8—11. Obok licznych atrakcji czekają uczestników na miejscu łatwe i atrakcyjne próby sprawności a w godzinach popołudniowych wspólna wycieczka turystyczna.

Motorowcy w drodze do mety muszą przejechać przez jeden z punktów kontrolnych na terenie województwa (Rogoźno, Konin, Srem, Giecz, Stęszew i Szamotuły).

Otwarcie sezonu cieszy się dużym zainteresowaniem. Do tej pory wpłynęło ponad 100 zgłoszeń. Najliczniejszą ekipę przysłała KS Motor Piła — 32 osoby. Można się zgłaszać także na miejscu, w dniu imprezy od godz. 9. (d).

● Dwie atrakcyjne imprezy kółkowe czekają nas w sezonie wiosennym. 24 maja w Nowej Hucie odbędzie się ćwierćfinał drużynowych mistrzostw świata. Startują zespoły: NRF, CSRS, Austrii i Polski. Europejski finał indywidualnych mistrzostw świata rozegrany zostanie 28 czerwca we Wrocławiu.

● W stolicy rozpoczęło się zgromadzenie naszej kadry daviscupowej przed meczem z Pld. Afryką. Zawody odbędą się w dniach 1—4 maja w Warszawie.

● Każdy z naszych przyszłych reprezentantów w tegorocznym Wyścigu Pokoju, będzie miał przed startem „przekreślony” średnio po 7.000 km. Sztab naszego kolarstwa liczy, że Polska winna uplasować się wśród pierwszej trójki najlepszych zespołów wyścigu.

● Finałowe rozgrywki o drużynowe mistrzostwo klasy A w tenisie stołowym Wielkopolski odbędą się 25 i 26 bm. w Rawiczu. Do tych spotkań zakwalifikowały się drużyny następujących klubów: Rawi, Rawicz, Witkowi, Witkowo, CKS Zduny i Promień Opalenica. Ponadto w finale wezmą udział: II drużyna Stomila oraz San, obie z Poznania.

● W dalszym ciągu spotkań eliminacyjnych kobiecych mistrzostw świata w koszykówce, rozgrywanych w Peru, CSRS zwyciężyła Jugosławia 74:48, a ZSRB Brazylię 68:50. W grupie I prowadzi ZSRB przed Brazylią, w gr. II Czechosłowacja przed Jugosławią.

SALON WYSTAWOWY TOW. MIŁOŚNIKÓW POZNANIA (Stary Rynek) — „Architektura Starego Poznania” — g. 9—18.

MUZEJA

MUZEUM NARODOWE (Al. Marcelewskiego 9) — g. 9—15.

DZURY

SZPITAL MIEJSKI IM. STRUSIA (ul. Szkolna 8/12, tel. 511-11) — chirurgia, interna, okulistyka.

MIEJSKIE POGOTOWIE RATUNKOWE (ul. Chelmońskiego 20, tel. 544-44); POWIATOWE PR (ul. Kościuszk 108, tel. 86-86).

APTEKI: Armii Czerwonej 25, Kraszewskiego 12, Mazowiecka 12, Głogowska 107/109, Strzelecka 33/35, Tyłko DYŻUR NOCNY: Dzierżyńskiego 349, Główna 58, Starolecka 79.

Program radia i telewizji zamieszczamy na stronie poprzedniej.

Konkurs pod znakiem U

Mamy program działania

Przypominamy naszym Czytelnikom na wsi i w miasteczkach o trwającym konkursie, którego zasadnicze pytanie brzmi: „Czego oczekuje od mojej gminy? Spółdzielni w zakresie usług produkcyjnych, handlowych, rzemieślniczych i gospodarstwa domowego?”

Drukujemy dziś trzecią z kolei wypowiedź na ten temat i oczekujemy dalszych listów z konkretnymi propozycjami, postulatami i wnioskami.

Jako pracownik spółdzielczości zaopatrzenia i zbytu, chciałbym dorzucić w Waszym konkursie-ankiecie uwagi, dotyczące drugiej strony „usługowego medalu”. Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Miejskiej Górze (powiat Rawicz), jest w naszej okolicy największą pod względem liczby obsługiwanych obywateli. Wypracowaliśmy w ubiegłym roku 2.140.000 zł zysku.

Zarząd GS Miejska Górka, Rada Nadzorcza, członkowie — od dłuższego już czasu dokładają wysiłków, by oprócz działalności handlowej, szerzej rozwinąć działalność usługową naszej spółdzielni. I wydaje się nam, że pewne osiągnięcia w tym względzie możemy na swym koncie zapisać, mamy też dość daleko idące zamierzenia, dotyczące rozwoju usług.

Prowadzimy więc, niezależnie od „tradycyjnych” usług, związanych ze skupem produktów rolnych, spotykanych w każdej GS — warsztat ślusarsko-kowalski, punkt szklarsko-ciesielski, a także mamy ekipę remontowo-budowlaną. Ponadto wymienię świadczone przez GS Miejska Górka, usługi malarskie i zdunskie oraz pomniejsze, dotyczące raczej ludności miejskiej, jak: magiel elektryczny, naprawa pończoch oraz pośrednictwo w przyjmowaniu odzieży do chemicznego czyszczenia.

Chciałbym krótko omówić pracę wspomnianych placówek. A więc warsztat ślusarsko-kowalski jest mocno rozbudowany, zatrudnia 12 osób, natomiast ekipa remontowo-budowlana liczy 18 pracowników, przy czym jej możliwości podłożenia zleceniom są wyraźnie niewystarczające. Już obecnie ekipa ta przerwała przyjmowanie nowych prac — aż do końca bieżącego roku. Także ludzie, zatrudnieni w pozostałych działach usług, mają pełne ręce roboty.

W związku z tym, idąc za głosami przedstawicieli, wyrażonymi podczas walnego zgromadzenia spółdzielni, opracowaliśmy plan rozwoju usług na terenie gromady: Miejska Górka i Dłoń oraz w mieście Miejska Górka. Przede wszystkim chcemy rozwinąć te działy usług, które wiążą się z rolnictwem, z produkcją rolną. Szczególnie chodzi nam o powiększenie ekipy remontowo-budowlanej, i to przynajmniej o ośmiu ludzi. Zamierzamy zorganizować ekipy

chemicznego opryskiwania sadów oraz bielenia obór i zabudowań gospodarskich.

Niemniej ważne wydają się nam usługi z zakresu **napraw zmechanizowanego sprzętu gospodarskiego domowego**, którego u rolników coraz więcej, a którego zepsucie się pociąga za sobą dotychczas konieczność wyjazdu do Rawicza. Ponieważ w naszej okolicy rolnicy używają niemal wyłącznie wozów ogumionych, ponieważ wiele u nas motocykli i coraz więcej samochodów — punkt wulkanizacji opon przyszedłby się bardzo; chcemy go wkrótce utworzyć. No i wreszcie **placówka naprawy sprzętu radio-telewizyjnego**. — Wprawdzie nie wiąże się to z samą produkcją rolną, ale nie samą produkcją człowieka żyje, a gdy wskutek defektu aparatu, pozbawiony zostaje ulubionej rozrywki, czyni wszystko (czytaj: jedzie do Rawicza), by go doprowadzić znowu do użytku. Można by i te straty czasu wyeliminować i zarazem udowodnić miejscowej ludności naprawy.

Ale to jeszcze nie wszystko. Podstawowa organizacja partyjna przy GS będzie rozważała możliwości dalszego rozszerzenia programu usług — w świetle też na IV Zjazd PZPR, biorąc także pod uwagę możliwości zatrudnienia pewnej grupy ludzi. Potrzebne fundusze na rozwój działalności usługowej — częściowo mamy. Na sprzęt i konieczne wyposażenie projektowanych placówek przeznaczaliśmy w tym roku 70.000 zł. Na rok przyszły planujemy zakup nowoczesnego zestawu sprzętu do rozniewu wapna za sumę 600.000 zł.

Jednakże po to, by można było realizować przygotowany już program rozwoju usług — do tego potrzebujemy pewnej swobody manewru. Nie idą temu naprzeciw ostatnie zalecenia Centrali Rolniczych Spółdzielni, dotyczące zlimitowania zatrudnienia i funduszu plac. Sądzimy, że przedyskutowanie tej sprawy i, być może, powrót do zasad, obowiązujących do 31 grudnia ubiegłego roku, okażą się celowe.

STEFAN POSPIECH

wiceprezes GS Miejska Górka pow. Rawicz